

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1-04-10733/25
Tuzla, 14.04.2025. godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona c Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 14.04.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I

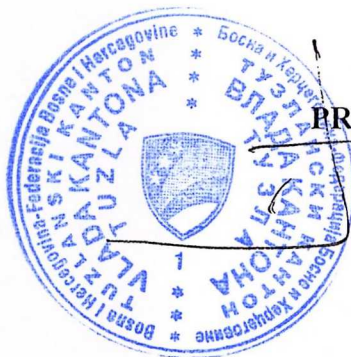
Prihvata se Izvještaj o radu i poslovanju Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za period I-XII 2024. godine.

II

Izvještaj iz tačke I ovog Zaključka uputit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje.

DOSTAVITI:

- 1 x Skupštini Tuzlanskog kantona
- 1 x Ministarstvu zdravstva
- 1 x Zavodu za javno zdravstvo TK
- 1 x Evidenciji
- 1 x a/a

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
TUZLANSKOG KANTONA
Upravni odbor**

Broj: 02-459-1/25

Datum: 09.04.2025. godine

Na osnovu člana 25. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, Upravni odbor na sjednici održanoj dana 09.04.2025. godine d o n o s i

O D L U K U
o usvajanju Izvještaja o radu i poslovanju
Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2024. godinu

I

Usvaja se Izvještaj o radu i poslovanju Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2024. godinu broj: 01-450-1/25 od 08.04.2025. godine.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

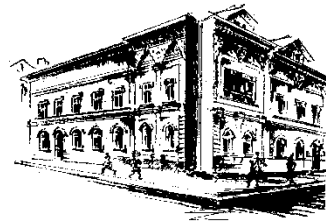
Predsjednik upravnog odbora
Almir Kavazović

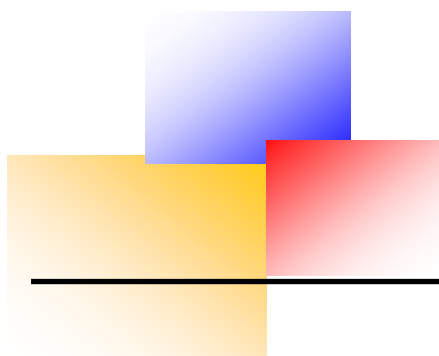
Dostavljeno:

1. Predsjedniku U.O.
2. Direktor
3. Računovodstvu
4. A/a

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
TUZLANSKOG KANTONA**

**IZVJEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
TUZLANSKOG KANTONA
ZA PERIOD I – XII 2024. GODINE**

Tuzla, april 2025. godine

1 UVOD

U izvještajnom periodu realizovane su aktivnosti u skladu sa Programom rada za 2024. godinu i u skladu sa Ugovorom o regulisanju pružanja usluga iz javnozdravstvene djelatnosti od interesa za obavezno zdravstveno osiguranje potpisanim sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona iz obaveznog zdravstvenog osiguranja. Također su pružane su usluge iz djelokruga rada primarne zdravstvene zaštite, kao i komercijalne usluge (usluge sanitarne dijagnostike i sanitarnog nadzora).

U skladu sa Programom rada za 2024. godinu, a u okviru redovnih i kontinuiranih aktivnosti realizovane su sljedeće aktivnosti:

2 SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU I ORGANIZACIJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

2.1 EVIDENCIJE U ZDRAVSTVU I ZDRAVSTVENA STATISTIKA

U okviru redovnih aktivnosti evidencije u zdravstvu i zdravstvene statistike u Zavodu za javno zdravstvo redovno su vršeni kontinuirani poslovi za 2023. godinu i za period I-XII 2024. godine.

U toku I-XII 2024. godine prikupljeno je i upisano:

- 62.718 bolesničko statističkih listića sa općim, medicinskim i finansijskim pokazateljima
- 2.960 listića prijave porođaja sa općim, medicinskim i finansijskim pokazateljima;
- 683 prijave prekida trudnoće;

U periodu I-XII 2024. godine u Zavodu za javno zdravstvo TK šifrirano je 3.930 potvrda o smrti, koje su dospjele iz matičnih ureda općina sa područja Kantona u skladu sa međunarodnom klasifikacijom bolesti i stanja MKB 10 – knjiga 2. U cilju unapređenja mortalitetne statistike konaktirani mrtvozornici i davana uputstva i preporuke koji bi se trebali isti pridržavati pri popunjavanju medicinskog dijela potvrde o smrti. Sve dospjele potvrde o smrti iz matičnih ureda općina sa područja Kantona su upisane u baze podataka uzroka smrti i analizirane po raznim parametrima.

Zakonom propisane evidencije

U periodu I-XII 2024. godine izvršeno je prikupljanje, kontrola i obrada podataka za 2023. godinu iz Izvještaja zakonom propisane evidencije iz svih zdravstvenih ustanova primarne i bolničke zdravstvene zaštite iz Pravilnika o obrascima i uputstvima o vođenju evidencija Zavoda za javno zdravstvo FBiH. Zbirni izvještajni obrasci za 2023. godinu su dostavljeni Zavodu za javno zdravstvo FBiH. Također je izvršeno prikupljanje, kontrola i obrada Izvještaja zakonom propisane evidencije za period I-III 2024. godine kao i za period I-VI 2024 godine. Prikupljanje, kontrola i obrada podataka izvršena je za sljedeće izvještaje:

- Izvještaj o organizacijskoj strukturi, kadrovima i medicinskoj opremi ustanove
- Izvještaj o radu službe porodične medicine

- Izvještaj o sistematskim, preventivnim i periodičnim zdravstvenim pregledima stanovništva u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
- Izvještaj o radu specijalističko-konsultativnih službi
- Izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova
- Izvještaj o izvršenim obdukcijama u bolničkim zdravstvenim ustanovama
- Izvještaj o radu službe za zaštitu zdravlja usta i zuba
- Izvještaj o radu službe medicine rada
- Izvještaj o radu službe zaštite zdravlja predškolske djece
- Izvještaj o radu službe zaštite zdravlja školske djece
- Izvještaj o izvršenim sistematskim pregledima predškolske i školske djece
- Izvještaj o radu službe za zaštitu reproduktivnog zdravlja žena
- Izvještaj o provođenju preventivnih pregleda žena
- Izvještaj o radu službe za plućne bolesti i tuberkulozu
- Izvještaj o radu centra za mentalno zdravlje u zajednici
- Izvještaj o radu centra za fizikalnu rehabilitaciju
- Izvještaj o radu polivalentnih patronažnih sestara
- Izvještaj o radu u hitnoj medicinskoj pomoći
- Izvještaj o radu službe za transfuziju krvi
- Izvještaj o radu centra za dijalizu
- Izvještaj o radu kliničkih laboratorija (vanbolnički i bolnički)
- Izvještaj o bakteriološko-parazitološko-serološkom laboratoriju
- Izvještaj o radu apoteka
- Izvještaj o zdravstveno-higijenskoj ispravnosti vode za piće
- Izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti vode za dijalizu
- Izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti hrane i predmeta opće upotrebe
- Izvještaj o zdravstvenim uslugama službi za radiologiju
- Izvještaj o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
- Izvještaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena
- Izvještaj o bolestima, stanjima i povredama utvrđenim u bolničkim zdravstvenim ustanovama.

Izvještaji iz djelokruga rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona u 2023. godini su ažurirani u informacioni sistem Zavoda za javno zdravstvo FBiH „RegIZ“, u skladu sa zakonskom obavezom. Izvršen je nadzor nad unosom podataka zakonom propisane evidencije od strane zdravstvenih ustanova za 2023. godinu u platformu „RegIZ“.

Bolnička zdravstvena zaštita

Izvještaji o radu bolnica se dostavljaju na obrascima Zakonom propisane evidencije. Drugi dio pokazatelja iz kojih se analizira rad bolničke zdravstvene zaštite se dostavlja na individualnim prijavama (Bolesničko statistički listići, Prijave porođaja i Prijave prekida trudnoće) Zavodu za javno zdravstvo

Tuzlanskog kantona do 20 - tog u mjesecu za predhodni mjesec. Zavod za javno zdravstvo vrši upis bolesničko statističkih listića, prijava porođaja i prijava prekida trudnoće kontinuirano.

2.2 PLAN I PROGRAM MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA

U okviru redovnih aktivnosti sačinjen je dokument Plan i program mjera zdravstvene zaštite na području Tuzlanskog kantona u kome su definisani ciljevi i mjere za unapređenje zdravstvene zaštite na području Tuzlanskog kantona u 2025. godini.

2.3 PRAĆENJE I ANALIZA PROPISIVAČKE PRAKSE I POTROŠNJE LIJEKOVA KOJI SE IZDAJU NA RECEPT

- Analiza i praćenje propisivačke prakse i potrošnje lijekova koji se izdaju na recept za 2023. godinu
- Praćenje i analiza propisivačke prakse i potrošnje lijekova koji se izdaju na recept na području Tuzlanskog kantona je kontinuiran posao Zavoda za javno zdravstvo. Sačinjen je izvještaj Praćenje i analiza propisivačke prakse za lijekove koji se izdaju na recept za period I-XII 2023. godine.
- Tokom mjeseca septembra je sačinjen izvještaj Praćenje i analiza propisivačke prakse za lijekove koji se izdaju na recept za period I-VI 2024. godine.

2.4 ANALIZA ZAHTJEVA ZA SPECIJALIZACIJAMA I SUBSPECIJALIZACIJAMA ZDRAVSTVENIH RADNIKA U JAVNOM I PRIVATNOM SEKTORU U TUZLANSKOM KANTONU ZA 2025. GODINU

Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je dao mišljenje na Prijedlog godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i subspecijalizacija zdravstvenih radnika i saradnika za 2025. godinu na području Tuzlanskog kantona. Dokument je sačinjen u saradnji sa Službom za zdravstvenu statistiku i kvalitet.

2.5 EDUKACIJA ZDRAVSTVENIH RADNIKA KOJA IMA ZA CILJ UNAPREĐENJE RADA ZDRAVSTVENIH SLUŽBI

U cilju unapređenja u vođenju i popunjavanju obrazaca zakonom propisane evidencije Zavod za javno zdravstvo je, bilo kroz posjete, radne sastanke ili telefonskim kontaktom, pružao stručno-metodološku pomoć javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama.

U saradnji sa Službom za zdravstvenu statistiku i kvalitet sačinjen je plan terena za stručni nadzor nad vođenjem evidencija u zdravstvu te je realizirano četrnaest posjeta zdravstvenim ustanovama. Tokom posjeta se sugerisalo na kvalitetno i pravilno vođenje evidencija svih vrsta a prije svega evidencija zakonom propisane evidencije a naročito u dijelu koji se odnosi na morbiditet – Izvještaj o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti), mortalitetna statistika u vezi sa šifriranjem uzroka smrti, kvalitet doznaka i druge.

2.6 IZRADA ANALITIČKOG DOKUMENTA „ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIŠTVA, ODREDNICE ZDRAVLJA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U TUZLANSKO KANTONU U 2023. GODINI

U periodu I-VI 2024. godine završene su aktivnosti na sačinjavnju analitičkog dokumenta „Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita u Tuzlanskom kantonu u 2023. godini“ na osnovu evidencija i statističkih istraživanja. Analiza na nivou Službe obuhvata dostupne indikatore koji se koriste kao mjerni instrumenti zdravstvenog sistema, zdravstvenog stanja stanovništva i vitalno demografskih događaja. Dokument ima značajnu upotrebnu vrijednost koja se ogleda u značajnoj osnovi za proučavanje zdravstvenog stanja stanovništva, praćenje sistema zdravstvene zaštite, planiranje i programiranje zdravstvene zaštite, razvoj naučno istraživačkog rada, statističkih indikatora i informisanje javnosti o zdravstvenom stanju populacije na području Kantona. Također, započete su aktivnosti za izradu pojedninačnih analitičkih dokumenata o zdravstvenom stanju za općine i gradove na području Kantona.

2.7 IZRADA ANALITIČKOG DOKUMENTA „ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIŠTVA, ODREDNICE ZDRAVLJA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U OPĆINAMA /GRADOVIMA U 2023. GODINI“

U periodu I-VI 2024. godine sačinjena je dokumentaciona osnova za potrebe analize zdravstvenog stanja stanovništva po općinama/gradovima u Tuzlanskom kantonu. Na osnovu detaljnih analiza (vitalno demografski događaji, mortalitetna i morbiditetna slika) sačinjeni su analitički dokumenti svaki pojedinu općinu/grad u Tuzlanskom kantonu sa odrednicama zdravlja i zdravstvenom zaštitom.

2.8 PROMOCIJA ZDRAVLJA I ZDRAVSTVENE EDUKACIJE

Organizacija preventivnih aktivnosti - partnerstvom do zdravlja Edukacija u lokalnoj zajednici

- U cilju unapređenja i očuvanja zdravlja, provisanja zdravih stilova života, u odnosu na zdravstveno stanje i potrebe stanovništva Tuzlanskog kantona, sačinjen je Program edukacije u zajednici 2024. u mjesecu januaru.

U periodu I-XII 2024. godine, prema Programu edukacije u zajednici 2024. godine, tematska cjelina "Brini o sebi" je realizovana u saradnji sa Mrežom aktivnog starenja u četiri grada/općine na području Tuzlanskog kantona. Ukupno je obuhvaćeno 22 Incijativnih grupa aktivnog starenja (IGAS). Na edukaciji je ukupno prisustvovalo 332 učesnika. U sklopu programskih aktivnosti organizovana su predavanja koja su obuhvatila različite teme vezane za faktore rizika. Ova edukacija je provedena s ciljem da se podigne svijest o značaju zdravog načina života, redovne tjelesne aktivnosti, pravilne ishrane i održavanja zdravih navika kako bi se smanjio rizik od razvoja hroničnih nezaraznih bolesti. Takođe je istaknuta važnost redovnih kontrolnih pregleda prezistirajuće bolesti u cilju prevencije komplikacija. U okviru tematske cjeline "Brini o sebi" izvršeno je anketiranje učesnika vezano za njihove životne navike.

Paralelno je izvršena edukacija radno sposobnog stanovništva takođe kroz tematsku cjelinu "Brini o sebi". Pored isticanja važnosti smanjenja riziko faktora, akcenat je stavljen na mentalno zdravlje s ciljem upravljanjem stresom, prevencija sagorijevanja na poslu, tehnike relaksacije i samopomoći. Aktivnosti su realizirane u skladu sa iskazanim interesom i za ovaj vid edukacije interes je iskazalo 8 ustanova. Na edukaciji je prisustvovalo ukupno 260 učesnika. U okviru tematske cjeline izvršeno je anketiranje učesnika primjenom standardiziranog DASS BOSS-21 upitnika. Na svim edukacijama je omogućeno i izvršeno mjerenje krvnog pritiska i vrijednosti nivoa šećera u krvi.

- Međunarodno udruženje „Interaktivne otvorene škole“ (MIOS Tuzla) je kroz projekat „**1 kvadratni kilometar obrazovanja**“ fokus stavio na saradnju sa lokalnom zajednicom u cilju uspostavljanja i osnivanja obrazovne mreže škole. Služba za socijalnu medicinu i organizaciju zdravstvene zaštite je kontinuirano uključena u aktivnosti projekta. Upriličeni su radni sastanci na kojima se razgovaralo o mogućnostima održivosti provedenih aktivnosti unutar oformljenje obrazovne mreže i partnera u projektu.

U mjesecu maju održan je okrugli sto “Sistemske pristup za holistički odgojno-obrazovni proces” gdje se razgovaralo o potencijalima i preprekama sistemskog pristupa, kao i nivoima odgovornosti u sistemskom pristupu odgojno-obrazovnom procesu. Ovaj događaj je okupio stručnjake iz područja obrazovanja, socijalnog rada, zdravstva i lokalnih vlasti gdje su se razmijenile ideje i iskustva o tome kako sistemski pristup može unaprijediti holistički odgojno-obrazovni proces.

Također je održana i Konferencija “Vizija obrazovanja - Svako dijete može uspjeti” koja je bila posvećena promovisanju koncepta "1 kvadratni kilometar obrazovanja" i ideji da svako dijete ima potencijal za uspjeh. Razgovaralo se o pedagoškim praksama, kolektivnoj odgovornosti i o tome kako obrazovni sistem može biti prilagođen kako bi se osiguralo da svako dijete ostvari svoj puni potencijal.

U mjesecu septembru predstavnici Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona su prisustvovali Okruglom stolu “Položaj starijih osoba na području Tuzlanskog kantona “ gdje se multisektorski sagledalo i diskutovalo o položaju i kvalitetu života osoba treće životne dobi. Zavod za javno zdravstvo je okarakterisan kao značaj akter u kreiranju Strategije za unapređenje položaja starijih osoba u Tuzlanskom kantonu 2025-2030.

U decembru je Međunarodno udruženje “Interaktivne otvorene škole” (MIOS) Tuzla u saradnji sa partnerskim organizacijama TOKA (Kosovo) i Forum MNE (Crna Gora) organizovao Prvu regionalnu konferenciju aktivizma: “Osnaživanje mladih: Građanski aktivizam kroz Servisno-Učenje” kome su prisustvovali predstavnici Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

Programi javnozdravstvenih i preventivno promotivnih aktivnosti od interesa za Tuzlanski kanton

U skladu sa Programom skrininga za 2023. godinu sačinjen je Izvještaj o realizaciji Programa skrininga za 2023. godinu koji obuhvata:

- Program skrininga raka debelog crijeva
- Program skrininga raka prostate
- Program skrininga zuba kod djece upisane u prvi razred.

Na osnovu Stava Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona za izradu planskih dokumenata Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je izradio Program skrininga na području Tuzlanskog kantona u 2025. godini koji obuhvata:

- Program skrininga raka debelog crijeva
- Program skrininga raka prostate
- Program skrininga zuba kod djece upisane u prvi razred.

Ministarstvo zdravstva Tuzlanskog kantona je na sačinjeni Program skrininga dalo saglasnost i isti je dostavljen Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na dalje postupanje.

U periodu I-XII 2024. godini je izvršeno prikupljanje i unos u baze podataka izvještaja o izvršenim uslugama skrininga u skladu sa Programom skrininga u 2024. godini. Na mjesečnom nivou sačinjavaju se izvještaji o pruženim uslugama skrininga koji se dostavljaju Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona. Također, kontinuirano se prikupljaju i unose u baze izvještaji o pruženim uslugama skrininga karcinoma grlića materice i mamografije.

2.9 OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG KALENDARA ZDRAVLJA

• Sedmica prevencije karcinoma grlića materice

Ove godine u svrhu obilježavanja Mjeseca svjesnosti o karcinomu grlića maternice naglasak je stavljen na edukaciju adolescenata o odgovornom spolnom ponašanju u cilju prevencije karcinoma grlića maternice ali i drugih spolno prenosivih bolesti. Očuvanje reproduktivnog zdravlja mladih je značajan javnozdravstveni zadatak današnjice te je započeta saradnju sa nevladinim organizacijama na području Tuzlanskog kantona koje okupljaju mlade. Održana je radionica za vršnjačke edukatore iz Budi muško klub-a, o prevenciji HPV infekcije kroz odgovorno spolno ponašanje i vakcinaciju protiv HPV-a.

• Svjetski dan zdravlja

Povodom obilježavanja Svjetskog dana zdravlja Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je u saradnji sa Centrom za sport, kulturu i umjetnost Univerziteta u Tuzli, Centrom za ples i rekreaciju Tuzla, Mrežom aktivnog starenja i Super apotekom Tuzla, poslao važnu poruku o zdravlju kroz aktivnosti koje imaju cilj da se podsjetu pojedince, porodice i zajednice za veću odgovornost za zdravlje i veće društveno učešće u unaprijeđenju i očuvanju zdravlja.

Tim povodom razgovalo se o zdravlju, vršeno je mjerenje krvnog pritiska i nivoa šećera u krvi te zajedno plesali uz koreografije Centra za ples i rekreaciju i Centra za sport, kulturu i umjetnost Univerziteta u Tuzli. Sugrađanima je podijeljen edukativni materijal o različitim zdravstvenim temama.

- **Međunarodni dan tjelesne aktivnosti**

Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog Kantona organizirao je događaj povodom Međunarodnog dana fizičke aktivnosti u saradnji s partnerima: Mreža Aktivnog Starenja, Almir Azabagić Salus - Ordinacija i Nutricionistički Centar, Planinsko Društvo "Konjuh" Tuzla, Centar za Ples i Rekreaciju PROMO te Centar za Kulturu Tuzla. Raznolik program aktivnosti obuhvatio je besplatno mjerenje šećera, krvnog pritiska i BMI-a za sve prisutne, demonstracija tjelovježbe, edukativna predavanja o zdravom načinu života i pravilnoj prehrani kao i plesnu radionicu.

- **Svjetski dan dobrovoljnih darivaoca krvi**

Dobrovoljno darivanje krvi predstavlja plemenitu gestu koja direktno doprinosi spašavanju ljudskih života. U cilju promocije važnosti dobrovoljnog darivanja krvi Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je organizovao punkt na kome su građani imali priliku da izmjere vrijednosti krvnog pritiska kao i vrijednosti šećera u krvi. U razgovoru sa sugrađanima su promovisani zdravi stilovi života i individualna zdravstvena savjetovanja.

- **Svjetski dan srca**

Svjetski dan srca je značajan dan u Kalendaru zdravlja budući da su kardiovaskularne bolesti vodeće u morbiditetu i mortalitetu stanovništva u Tuzlanskom kantonu. U cilju podizanja svijesti stanovništva i isticanja značaja prakticiranja zdravih stilova života, Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je tim povodom organizovao zdravstvenu akciju za građane koja im je omogućila uvid u trenutno zdravstveno stanje kroz kratke orijentacione preglede i savjetovanje.

- **Mjesec borbe protiv karcinoma dojke**

Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv karcinoma dojke, predstavnici Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona su održali edukaciju o važnosti prevencije karcinoma dojke. Edukativno predavanje je održano u ustanovi s mladim kolektivom, i imalo je za cilj podizanje svijesti među o značaju ranog otkrivanja i prevencije ove ozbiljne bolesti.

Predavanje je obuhvatilo ključne informacije o faktorima rizika, simptomima i metodama samopregleda, kao i važnost redovnih zdravstvenih pregleda. Istaknuto je da je rano otkrivanje karcinoma dojke ključno za uspješno liječenje i povećanje šansi za preživljavanje.

Pored edukativnog dijela, učesnicama su ponuđena i besplatna zdravstvena mjerenja. Izvršena su mjerenja krvnog pritiska, nivoa šećera u krvi i holesterola, čime se dodatno skrenula pažnja na važnost praćenja općeg zdravstvenog stanja.

- **Svjetski dan mentalnog zdravlja**

Svjetski dan mentalnog zdravlja obilježen je u saradnji sa influencericom Ildom Humić. Tim povodom kreiran je inspirativan video u kojem je Ilda podijelila vlastita iskustva o izazovima mentalnog zdravlja na radnom mjestu. Kroz otvoren i iskren govor, dotakla se ključnih problema i važnosti destigmatizacije mentalnih poteškoća, čime je dodatno približila ovu osjetljivu temu široj javnosti. Video je podijeljen na društvenim mrežama i na stranici Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

- **Međunarodni dan starijih osoba**

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana starijih osoba Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je, u partnerskom odnosu sa Mrežom aktivnog starenja, uzeo učešće u ovom događaju. Slogan ovog značajnog dana je bio “Dostojanstveno starenje i naša uloga u društvu”. Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je organizovao štand na kojem su izvršena orijentaciona zdravstvena mjerenja (krvni pritisak, vrijednosti šećera u krvi), podjela edukativnog materijala kao i savjetovanja za mnogobrojne sugrađane.

- **Svjetski dan dijabetesa**

U okviru obilježavanja Svjetskog dana dijabetesa Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je, uz podršku partnera Hemofarm-a i Tuzlafarm-a, organizirao Dan otvorenih vrata “Razgovarajmo o dijabetesu”. Osim individualnog savjetovanja o zdravim stilovima života i orijentacionih zdravstvenih mjerenja (krvni pritisak, šećer u krvi i holesterol), organizovan je edukativni kviz o znanju u vezi sa ovim oboljenjem kao i distribucija simboličnih poklona za sugrađane koji su posjetili Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona. U saradnji sa Udruženjem građana, roditelja i prijatelja djece s dijabetesom „Novi Horizonti“ Tuzla organizovan je skup koji je pored zdravstvenih mjerenja imao za cilj promovisanje zdravih životnih navika kao i podršku oboljelima od dijabetesa.

2.10 ORGANIZACIJA I SPROVOĐENJE PRIPRAVNIČKOG STAŽA PREMA PRAVILNIKU O PRIPRAVNIČKOM STAŽU ZDRAVSTVENIH RADNIKA SVIH PROFILA – EDUKACIJA ZDRAVSTVENIH RADNIKA

Služba je u okviru organizacije i sprovođenja pripravničkog staža održala ukupno 120 edukacija iz tematskih cjelina utvrđene prema Pravilniku o pripravničkom stažu zdravstvenih radnika svih profila.

3. SLUŽBA ZA PREVENTIVNO-PROMOTIVNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU DJECE I MLADIH

U izvještajnom periodu su izvršene pripremne radnje za realizaciju Programskih aktivnosti: prikupljeni podaci o temama za edukaciju od strane menadžmenta srednjih i osnovnih škola, pripremljene namjenske baze sa podacima o učenicima obuhvaćenim skrining pregledima. Održane su dvije interne edukacije na teme Značaj skrining pregleda u očuvanju zdravlja i Uloga i značaj diplomiranog medicinskog tehničara u obavljanju skrining pregleda. Izrađen je okvirni plan realizacije Programskih aktivnosti na terenu za period februar – maj 2024. godine.

U izvještajnom periodu obavljani su skrining pregledi i edukativna predavanja na temu Pravilna ishrana u školskom uzrastu u osnovnim školama na području: Gradačca, Kalesije, Lukavca, Srebrenika, Živinica i Tuzle. Aktivnosti planirane za drugo polugodište školske 2023./2024. godin su realizirane u 105 školskih objekata (centralnih osnovnih škola sa pripadajućim područnim školama (OŠ Podrinje, OŠ Tojšići/ Donje Hrasno, Gornje Hrasno, Seljublje, Kikači, OŠ Poljice/ Donje Poljice, OŠ Šerići, OŠ Rainci/ Donji Rainci, Lipovice, OŠ Gnojnica/ Kruševica, Berkovica, OŠ Simin Han/ Požarnica, OŠ Solina/ Dokanj, OŠ Lipnica/ Gornja Lipnica, OŠ Centar, OŠ Mramor/ Dobrnja, Dragunja, Druga OŠ Srebrenik/ Gornji Srebrenik, Čehaje, Prva OŠ Srebrenik/ Babunovići, OŠ Sladna/ Ibrići, Lušnica, OŠ Breške/ Donja Obodnica, OŠ Vukovije/ Donje Vukovije, Gornje Vukovije, OŠ Dobošnica/ Gornja Dobošnica, Srednja Dobošnica, OŠ Lukavac Grad/ Bokavići, Donji Bistarac, Modrac, OŠ Lukavac

Mjesto/ Hrvati, Huskići, Šikulje, OŠ Puračić/ Devetak, Tabaci, OŠ Slavinovići, OŠ Duboki Potok/ Seona, Ljenobud, Kuge, Cage, OŠ Podorašje/ Lisovići, Zahirovići, Jasenica, Gornja Maoča, OŠ Špionica/ Donja Špionica, Srednja Špionica, Gornji Hrgovi, OŠ Tinja, OŠ Rapatnica/ Gornji Moranci, Falešići, OŠ Bukinje, OŠ Gornja Tuzla, OŠ Prokosovići/ Orahovica, Babice, Gornje Jaruške, OŠ Sveti Franjo, OŠ Kalesija/ Kalesija Gornja, Jajići, Gojčin, Dubnica, Miljanovci, OŠ Mejdan, OŠ Pazar, OŠ Novi Grad, OŠ Richmond Park International, OŠ Tušanj, OŠ Gračanica Živinice, OŠ Brčanska Malta, OŠ Pasci, OŠ Turija/ Panjik, Druga osnovna škola, OŠ Husino/ Ljubače, OŠ Jala, OŠ Sjenjak, OŠ Husino/ Ljubače, OŠ Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak, OŠ Dubrave/ Gornje Dubrave)

Skrining pregledom sluha obuhvaćeni su učenici I (prvog) razreda osnovnih škola. Ukupan broj pregledanih učenika I razreda iznosi 2.623. Na dodatnu dijagnostičku obradu je upućeno 28 učenika.

Skrining pregledom vida obuhvaćeni su učenici II (drugog) razreda osnovnih škola. Ukupan broj pregledanih učenika II razreda iznosi 1.838. Na dodatnu dijagnostičku obradu je upućeno 238 učenika.

Skrining pregledom lokomotornog sistema obuhvaćeni su učenici VI (šestog) razreda. Ukupan broj pregledanih učenika VI razreda iznosi 1.783. Na dodatnu dijagnostičku obradu je upućeno 669 učenika.

Edukativnim predavanjima na temu Pravilna ishrana u školskom uzrastu u osnovnim školama prisustvovali su učenici VII (sedmog) razreda. Ukupan broj učenika obuhvaćenih predavanjem iznosi 1.797. Održano je 95 predavanja.

Edukativnim predavanjima na temu Pravilna ishrana u školskom uzrastu, Međuvršnjačko nasilje i Reproaktivno zdravlje prisustvovali su učenici I, II i III razreda u srednjim školama. Edukativna predavanja u srednjim školama su obavljena u opštinama: Banovići, Gračanica, Doboj Istok, Kalesija, Lukavac, Kladanj, Teočak, Živinice, Sapna i Tuzla u 28 srednjih škola (Katolički školski centar Sveti Franjo Tuzla, MŠS Ekonomsko-hemijska škola Lukavac, Srednja Savremeno-umjetnička škola Tuzla, JU srednja škola Gimnazija Živinice, Turističko ugostiteljska srednja škola Tuzla Behram-begova medresa Tuzla, Srednja Mješovita Saobraćajna škola Tuzla, Mješovita srednja škola Tuzla, Gimnazija Meša Selimović Tuzla, Mješovita srednja rudarska škola Tuzla, Srednja elektrotehnička škola Tuzla, Richmond Park Internacional secondary school Tuzla, Gimnazija Ismet Mujezinović Tuzla, Mješovita srednja hemijska škola Tuzla, Mješovita srednja škola Teočak, Mješovita srednja škola Sapna, Gimnazija Dr.Mustafa Kamarić Gračanica, Mješovita srednja škola Gračanica, Mješovita srednja škola Doboj Istok, Mješovita srednja škola Kalesija, Srednja škola Musa Ćazim Ćatić Kladanj, Srednja mašinska škola Tuzla, Srednja medicinska škola Tuzla

Ukupan broj učenika koji su prisustvovali predavanju iznosi 1.358. Održano je 83 predavanja.

Radnici službe Preventivno promotivna zdravstvena zaštita bili su učesnici konferencija: PrevCon 24 – „Prevenција nasilja među djecom i mladima“, „Vizija obrazovanja-svako dijete može uspjeti u maju 2024. godine. Prisustvovali su na stručnim sastancima na temu „Dostupnost abortusa“ u organizaciji Sarajevskog otvorenog centra i sastanku u organizaciji MIOC-a sa učesnicima projekta „1km2“. Također su učestvovali u radu okruglog stola „Sistemske pristup za holističko odgojni obrazovni proces“, te su izvršili internu edukaciju na temu „Skrining pregled za rano otkrivanje vida „ i „Skrining lokomotornog sistema.

U toku peioda juli i august izvršene su kontrole podataka unesenih u elektronske baze skrining pregleda. Sačinjen je Izvještaj o rezultatima skrining programa na području Tuzlanskog kantona u školskoj 2023./2024. godini.

U toku prve dvije sedmice mjeseca septembra 2024. godine, obavljene su posjete školama na području osam opština Tuzlanskog kantona. Razlog posjeta su bili informativni sastanci sa menadžmentom škola u cilju poboljšanja kvaliteta i sadržaja povratnih obrazaca o obavljenim pregledima kao i dobivanje povratnih informacija o dosadašnjoj međusobnoj saradnji. Sastanci su održani u ukupno 32 škole na području Čelića, Gračanice, Gradačca, Srebrenika, Sapne, Teočaka, Kladnja i Kalesije.

Realizacija skrining pregleda u školskoj 2024./2025. godini je započela u drugoj polovini septembra 2024. godine. Skrining pregledi su obavljani u 44 osnovnih škola: OŠ Čelić, OŠ Vražići, OŠ Humci, OŠ Brijesnica, OŠ Klokotnica, OŠ Doborovci, OŠ Druga osnovna škola, OŠ Džakule, OŠ Gornja Orahovica, OŠ Hasan Kikić, OŠ Lukavica, OŠ Malešići, OŠ Miričina, OŠ Orahovica, OŠ Soko, OŠ Stjepan Polje, OŠ Safvet beg-Bašagić, OŠ Edhem Mulabdić, OŠ Hamdija Kreševljaković, OŠ Ivan Goran Kovačić, OŠ Musa Ćazim Ćatić, OŠ Mehmed beg Kapetanović Ljubušak, OŠ Kalesija, OŠ Memići, OŠ Rainci Gornji, OŠ Tojšići, OŠ Vukovije, OŠ Kladanj, OŠ Stupari, OŠ Sapna, OŠ Duboki Potok, OŠ Podorašje, OŠ Prva osnovna škola, OŠ Podorašje, OŠ Rapatnica, OŠ Sladna, OŠ Špionica, OŠ Tinja, OŠ Teočak, OŠ Kiseljak, OŠ Kreka, OŠ Miladije, OŠ Đurđevik, OŠ Živinice Gornje. Skrining pregledima u mjesecu septembru, oktobru, novembru obuhvaćeno je 5.269 učenika prvih, drugih i šestih razreda. Skrining pregledom sluha obuhvaćeno je 1765 učenika, a potrebu za daljnjim pregledima je imalo 18 učenika. Skriningom vida obuhvaćeno je 1720 učenika. Uputnicu za daljnje preglede je dobilo 295 učenika. Skriningom lokomotornog sistema obuhvaćeno je 1784 učenika šestih razreda. Usljed antropometrijskih odstupanja 339 učenika trebalo je dodatne preglede, a dodatne preglede zbog poremećaja lokomotornog sistema je trebalo 398 učenika. Održano je 50 predavanja na temu „Upoznaj svoje tijelo“, a istim su prisustvovala 714 učenika petog razreda. U mjesecu decembru predavanja su održana u 31 srednjoj školi na teme : „Međuvršnjačko nasilje“ i „Reproduktivno zdravlje“. Predavanja su održana u srednjim školama : JU Mješovita srednja škola Banovići, JU Mješovita srednja škola Čelić, JU Mješovita srednja škola Doboj Istok, JU Gimnazija "Dr. Mustafa Kamarić" Gračanica, JU Mješovita srednja škola Gračanica, JU Gimnazija „Mustafa Novalić“ Gradačac, JU Mješovita srednja škola „Hasan Kikić“ Gradačac, JU Mješovita srednja škola Kalesija, JU Mješovita srednja škola "Musa Ćazim Ćatić" Kladanj, JU Mješovita srednja škola Lukavac, JU Mješovita srednja ekonomsko-hemijska škola Lukavac, JU Mješovita srednja elektro-mašinska škola Lukavac, JU Mješovita srednja škola Sapna, JU Mješovita srednja škola Teočak, JU Mješovita srednja škola Srebrenik, JU Gimnazija "Meša Selimović" Tuzla, JU Gimnazija "Ismet Mujezinović" Tuzla, Katolički školski centar "Sveti Franjo" - Opća gimnazija Tuzla, JU Mješovita srednja elektrotehnička škola Tuzla, JU Mješovita srednja građevinsko-geodetska škola Tuzla, JU Mješovita srednja hemijska škola Tuzla, JU Mješovita srednja škola Tuzla, JU Mješovita srednja saobraćajna škola Tuzla, JU Mješovita srednja mašinska škola Tuzla, JU Srednja medicinska škola Tuzla, JU Srednja ekonomsko-trgovinska škola Tuzla, JU Turističko-ugostiteljska škola Tuzla, Richmond Park International Secondary School Tuzla, JU Gimnazija Živinice, JU Mješovita srednja škola Živinice, PU Mješovita srednja "Savremeno-umjetnička škola" Tuzla. Predavanjima na temu

„Reproduktivnog zdravlja“ prisustvovalo je 662 učenika, na temu „Međuvršnjačko nasilje“ prisustvovalo je 736 učenika.

U saradnji sa Službom za epidemiologiju izvršena je kontrola vakcinalnog statusa na uzorku od 500 učenika prvog razreda na području općina Banovići, Čelić, Gračanica, Gradačac i Kalesija. Rezultati analize prikupljenih podataka ukazuju na zadovoljavajuću ispunjenost Programa obaveznih imunizacija.

U saradnji sa Socijalnu medicinu realizirana su tri projekta:

1. „Prava kičma“ koji je rezultirao postavljanjem školskih ormaruća u OŠ „Kiseljak“
2. „Prevenција partnerskog nasilja“ u suradnji sa NVO „Zemlja djece“
3. „Zdravo rastemo, zdravo starimo“ koji je rezultirao osposobljavanjem vršnjačkih edukatora u suradnji sa OŠ „Miladije“.

Ostale aktivnosti u Službi Preventivno-promotivne zdravstvene zaštite školske djece i mladih koje su realizirane u izvještajnom periodu su:

- izrada Plana i programa za Službu preventivno-promotivne zdravstvene zaštite djece i mladih
- rad u komisijama
- izrada izvještaja o radu mjesečnih i kvartalnih
- i svi ostali zadaci naknadno dodjeljeni.

U izvještajnom periodu su obavljani i svi ostali zadaci naknadno dodjeljeni od strane Direktora i rukovodioca.

4. SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU STATISTIKU I KVALITET

U izvještajnom periodu I-XII 2024. godine realizovane su sve planirane aktivnosti u skladu sa Programom rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2024. godinu, a koje se odnose na:

1. kontinuirano provođenje procesa monitoringa što podrazumjeva praćenje izvršenja ugovorenog obima i sadržaja programa zdravstvene zaštite, mjerenje zdravstvenih ishoda, rezultata kvaliteta, efikasnosti i pravičnosti u pružanju zdravstvene zaštite
2. kontinuirano provođenje procesa evaluacija ostvarivanja ugovorenih programa po ugovornim zdravstvenim ustanovama, što podrazumjeva ocjenu do kojeg stepena su ostvareni definisani ciljevi efektivnosti, ocjenu načina postizanja ostvarenih rezultata efektivnosti i utvrđivanje odnosa između postignutih efekata, poduzetih mjera i utrošenih sredstava odnosno postignute efektivnosti.
3. utvrđivanje pokazatelja za ocjenu ostvarivanja programa zdravstvene zaštite za svaki vid zdravstvene zaštite posebno u skladu sa utvrđenim ciljevima i izabranim modelom finansiranja zdravstvene zaštite na Tuzlanskom kantonu za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.

4.1 Izrada Ugovorene zdravstvene zaštite osiguranih lica u 2024. godini, nakon donošenja Informacije o provedenom postupku ugovaranja zdravstvene zaštite osiguranim licima Tuzlanskog kantona za 2024. godinu

U okviru redovnih aktivnosti iz Programa rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2024. godinu, a u okviru pripreme i izrade Ugovorene zdravstvene zaštite osiguranih lica Tuzlanskog kantona iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, koji se rade u više faza, izvršene su pripreme na sačinjavanju Programa/ugovorene zdravstvene zaštite za 2024.godinu nakon donošenja Informacije o provedenom postupku ugovaranja zdravstvene zaštite osiguranim licima Tuzlanskog kantona za 2024. godinu.

Po usvajanju Informacije o provedenom postupku ugovaranja sa zdravstvenim ustanovama za 2024. godinu sačinjena je Ugovorena zdravstvena zaštita za osigurana lica sa područja Tuzlanskog kantona po svim zdravstvenim ustanovama i svim djelatnostima za 2024. godinu. koje su potpisale Ugovor o pružanju zdravstvene zaštite sa Zavodom zdravstvenog osiguranja u 2024 godini.

U okviru ovog zadatka sačinjeni su dokumenti zdravstvene zaštite za 2024. godinu za 13 Domova zdravlja sa područja Tuzlanskog kantona, Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, UKC Tuzla, Opću bolnicu Gračanica, Banju Ilidža Gradačac, te progami privatnih ordinacija porodične medicine sa područja Grada Tuzla i Gradačca (7), Posebni programi u skladu sa stavom za izradu planskih dokumenata Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona za 2024. godinu te Zbirni program ugovorene zdravstvene zaštite osiguranih lica za područje Tuzlanskog kantona za 2024. godinu sa dodatnim posebnim programima i kriterijima obezbjeđenja zdravstvene zaštite.

U okviru ovih poslova izvršeno je sljedeće:

- Pripremljena analitičko dokumentaciona osnova za sačinjavanje Ugovorene zdravstvene zaštite osiguranika i stanovnika Tuzlanskog kantona po dobnim skupinama i spolu prema Informaciji.
- Izvršena preračunavanja na osnovu vrijednosnih pokazatelja po zdravstvenim ustanovama do potrebnog broja i strukture timova za sve djelatnosti, nivoe zdravstvene zaštite i zdravstvene ustanove;
- Pripremljena dokumentaciona osnova za sačinjavanje Ugovorene zdravstvene zaštite opredjeljenih osiguranih lica za timove porodične medicine za 13 domova zdravlja i 7 timova porodične medicine na području Tuzlanskog kantona izraženo u novčanoj vrijednosti i sa svim elementima ugovorene zdravstvene zaštite;
- Sačinjeni Ugovoreni programi primarne zdravstvene zaštite stanovništva/osiguranih lica za 13 domova zdravlja Tuzlanskog kantona za sve djelatnosti primarne zdravstvene zaštite izražene u novčanoj vrijednosti i sa svim elementima za 7 timova porodične medicine koji su potpisali Ugovor o pružanju usluga porodične medicine sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, izraženi u novčanoj vrijednosti i svim elementima ugovorene zdravstvene zaštite;
- Sačinjena Ugovorena stacionarna zdravstvena zaštita stanovništva/osiguranih lica za JZU Opću bolnicu Gračanica za sve djelatnosti nivoa opće bolnice izražen u novčanoj vrijednosti i sa svim elementima ugovorene zdravstvene zaštite;

- Sačinjena Ugovorena stacionarna zdravstvene zaštite stanovništva/osiguranih lica za JZU UKC Tuzla za sve djelatnosti nivoa bolnice te Kliničkog centra izraženi u novčanoj vrijednosti i sa svim elementima ugovorene zdravstvene zaštite;
- Sačinjena Ugovorena stacionarna zaštita za Banju Ilidža Gradačac izražena u novčanoj vrijednosti, broju dana ležanja, postelja i timova i sa svim elementima ugovorene zdravstvene zaštite;
- Sačinjen Program javnozdravstvene djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona izražen u novčanoj vrijednosti i sa svim elementima ugovorene zdravstvene zaštite;
- Sačinjeni Posebni programi obezbjeđenja zdravstvene zaštite izraženi u novčanoj vrijednosti u koordinaciji sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona;

4.2 Praćenje, evaluacija i izvještavanje o izvršenju ugovorene zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za 2023. godinu i period I-VI 2024. godine

Praćenje izvršenja Programa (provođenje procesa monitoringa) vrši se preko dokumentacije (izvještaja o radu, kadru i uslugama) koju javne zdravstvene ustanove dostavljaju Zavodu za javno zdravstvo. Na osnovu Programa zdravstvene zaštite i izvještaja o radu za svaku programiranu djelatnost Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona daje prijedlog ocjene izvršenja programa zdravstvene zaštite. U okviru ovog programskog zadatka izvršen je prijem, logička i matematička kontrola primljenih izvještajnih obrazaca za praćenje Programa zdravstvene zaštite za sve djelatnosti ugovorenih zdravstvenih ustanova u 2023. godini. Saradnicima iz zdravstvenih ustanova sa područja Kantona pružana je stručno metodološka pomoć u praćenju izvršenja programa za sve djelatnosti ugovorenih zdravstvenih ustanova primarne i bolničke zdravstvene zaštite. Na osnovu analize izvještajnih obrazaca iz zdravstvenih ustanova Tuzlanskog kantona, izvršeno je praćenje programa primarne zdravstvene zaštite za 13 domova zdravlja (Banovići, Čelić, Dobož Istok, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Sapna, Srebrenik, Teočak, Tuzla i Živinice), 7 timova porodične medicine (privatne ordinacije) i praćenje programa zdravstvene zaštite zdravstvenih ustanova stacionarnog tipa (UKC Tuzla, Opća bolnica Gračanica, Banja „Ilidža“ Gradačac za 2023. godinu i period I-VI 2024. godine. Ova aktivnost obuhvata:

- unos parametara obrazaca za praćenje ugovorene zdravstvene zaštite u kompjuterske baze podataka za sve djelatnosti i zdravstvene ustanove ugovorene zdravstvene ustanove za 2023. godinu;
- obradu obrazaca za praćenje ugovorene zdravstvene zaštite za sve djelatnosti i ugovorene zdravstvene ustanove za 2023. godini i za period I-VI 2024. godine;
- izradu tabela obrazaca po timovima, uslugama i vrijednosti za sve ugovorene zdravstvene ustanove za 2023. godini i za period I-VI 2024. godine;
- izrada minimalnog seta indikatora za sve ugovorene zdravstvene ustanove u 2023. godini na osnovu izvještaja zdravstvenih ustanova i za period I-VI 2024. godine;
- izrada izvještaja o realizaciji ugovorene zdravstvene zaštite na području Tuzlanskog kantona za 2023 godinu i period I-VI 2024. godine,
- obrada i analiza bolesničko statističkih listića po odjeljenjima bolničke zdravstvene zaštite i drugim entitetima te analiza bolničkog morbiditeta po djelatnostima stacionarne zdravstvene zaštite;

- evaluaciji i sačinjavanju Izvještaj o realizaciji ugovorene bolničke zdravstvene zaštite po dostupnim parametrima u 2023. godini i za period I-VI 2024. godine, sa zaključcima i preporukama;
- utvrđivanje prijedloga pokazatelja i indikatora za ocjenu ostvarivanja ugovorene zdravstvene zaštite po Jedinstvenoj metodologiji.
- Izrada izvještaja o realizaciji javnozdravstvene djelatnosti iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na području Tuzlanskog kantona za 2023 godinu i za period I-VI 2024. godine,
- Sačinjavanje aplikacije kadrova u skladu sa ugovorenim zdravstvenom zaštitom;

Ovo su stalni zadaci kroz cijelu godinu. Izvještaji se prikupljaju kvartalno i obrađuju polugodišnje i godišnje.

4.3 Prikupljanje podataka i priprema baze za analizu izostanaka sa posla radi bolesti i povrede (apsentizam)

- unos obrazaca privremene spriječenosti za rad (doznaka) za sva lica koja su bila na bolovanju u 2023. godini i periodu I-XII 2024. godine u baze podataka po svim općinama Tuzlanskog kantona;
- priprema analitičke osnove za izradu izvještaja o praćenju izostanaka sa posla radi bolesti i povreda za 2023. godinu i za period I-XII 2024. godine, po traženim obilježjima iz izvještaja.
- u periodu I-XII 2024. godine upisano je u baze podataka 58.000 prijava o privremenoj sprečenosti za rad (Doznaka) te sačinjen je Izvještaj: Analiza apsentizma za područje Tuzlanskog kantona za period I-XII 2023 i I-VI 2024. godine.

4.4 Aktivnosti vezane za evidencije o Izvršenju ugovorene zdravstvene zaštite i zdravstvene statistike

- Prijem, logička i matematička kontrola Evaluacionih izvještaja o izvršenju ugovorene zdravstvene zaštite za 2023. godinu i period I-VI 2024. godine,
- Prijem, logička i matematička kontrola Izvještaja iz ordinacija privatne prakse dopunskog rada i privatnih ordinacija svih nivoa u 2023. godini koji su dobili rješenje od strane Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona;
- U periodu I-XII 2024. godine primjeno je 1.635 prijava nesreća na poslu;
- Svim zdravstvenim ustanovama dostavljene su neispravno popunjeni obrasci prijave nesreća na poslu na korekcije;
- U baze podataka upisana su sva rješenja za obavljanje privatne prakse i djelatnosti dostavljene od strane Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona;
- Vođen je Registar privatne prakse, privatnih ustanova, ordinacija, dopunskog rada i apoteka po svim parametrima, a na osnovu podataka iz Rješenja za obavljanje privatne prakse dostavljene od strane Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona;
- Registrovano je 211 apoteka, 94 stomatološke ordinacije, 109 ostalih ordinacija i 42 dopunskog rada;

- Vođena je registracija lica sa odobrenjem za obavljanje dopunskog rada po odobrenju zdravstvenih ustanova i Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona;
- Sačinjena dokumentaciona osnova za praćenje ugovorene zdravstvene zaštite za 2024. godinu po JZU i PZU.

4.5 Kontinuirano provođenje procesa monitoringa rada, usluga i kadrova iz programa ugovorenih zdravstvenih ustanova, evaluacija i sačinjavanje izvještaja

U okviru redovnih aktivnosti izvršeni su monitoring i evaluacija zdravstvene zaštite za 2023. godinu, te sačinjeni sljedeći dokumenti:

- Evaluacija izvještaja o realizaciji Programa primarne zdravstvene zaštite za 13 domova zdravlja Tuzlanskog kantona i timova porodične medicine za 2023. godinu i period I-VI 2024. godine,
- Evaluacija izvještaja o realizaciji Programa bolničke zdravstvene zaštite po svim dostupnim parametrima za UKC Tuzla, Opću bolnicu Gračanica i Banju „Ilidža" Gradačac za 2023. godinu i period I-VI 2024. godine,
- Izvještaj o realizaciji Programa zdravstvene zaštite za javne zdravstvene ustanove na području Tuzlanskog kantona za 2023. godinu i period I-VI 2024. godine, po novoj metodologiji koja čini sintezu dosadašnjih iskustava i Jedinstvene metodologije u procesu monitoringa i evaluacije Programa zdravstvene zaštite.

4.6 Analiza zahtjeva za specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika u javnom i privatnom sektoru u Tuzlanskom kantonu za 2025. godinu

Na osnovu akta Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona, Služba je sačinila dokumentacionu osnovu i prijedlog godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i subspecijalizacija za 2024. godinu za zdravstvene ustanove na području Tuzlanskog kantona koje su iskazale zahtjev za specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i saradnika u 2025. godini.

Na zahtjev Zavoda za javno zdravstvo od zdravstvenih ustanova prikupljena su dodatna obrazloženja na Prijedlog godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i subspecijalizacija za 2025. godinu dostavljenog od strane Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona te sačinjen prijedlog Plana specijalizacija i subspecijalizacija zdravstvenih radnika i saradnika za 2025. godinu prema iskazanim zahtjevima zdravstvenih ustanova javnog i privatnog sektora. U skladu sa ovom obavezom održan je sastanak sa Ministricom zdravstva Tuzlanskog kantona koja je dala osvrt na isti prijedlog plana.

U toku 2024 godine sačinjene su i dopune Plana specijalizacija za 2025 godinu po zahtjevu Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona.

Plan specijalizacija i subspecijalizacija zdravstvenih radnika i saradnika za 2025. godinu kao i dopune istoga dostavljene su Zavodu zdravstvenog osiguranja i Ministarstvu zdravstva Tuzlanskog kantona na dalje postupanje.

4.6 Izrada programa zdravstvene zaštite o pružanju zdravstvenih usluga za svaku djelatnost zdravstvene zaštite po nivoima zdravstvene zaštite i po općinama, za osigurana lica Tuzlanskog kantona za 2025. godinu

U okviru redovnih aktivnosti iz Programa rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2024. godinu, sačinjen je Program zdravstvene zaštite osiguranih lica Tuzlanskog kantona za 2025. godinu. Program zdravstvene zaštite za 2025. godinu utvrđen je za svaku djelatnost zdravstvene zaštite po nivoima zdravstvene zaštite.

Program sadrži programe zdravstvene zaštite za svaku općinu uvažavajući specifičnosti određenog općinskog područja. Program zdravstvene zaštite kroz zdravstvene ustanove, službe i djelatnosti zdravstvene zaštite je definisao podjelu sadržaja rada primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite između nosilaca zdravstvene djelatnosti sa ciljem da obim i sadržaj, razmještaj i razvoj kapaciteta, njihova opremljenost i iskorištenost, broj i struktura kadrova i njihova osposobljenost budu u funkciji efikasne zdravstvene zaštite. Program je utvrđen na bazi:

1. Naredbe o izmjenama i dopunama Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj: 58/18);
2. Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 82/14);
3. Odluke o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja („Službene novine FBiH“ broj: 5/03);
4. Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federaciji Bosne i Hercegovine“ broj: 46/10 i 75/13);
5. Stava Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona za izradu planskih dokumenata za 2025. godinu,
6. Pregleda prijavljenih timova porodične medicine po dobnim skupinama na dan 31.07.2024. godine;
7. Pregleda broja osiguranih lica Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona na dan 31.07.2023. godine.
8. Procjena broja stanovnika Tuzlanskog kantona po općinama na dan 30.06.2024. godine podaci Federalnog Zavoda za statistiku.

U okviru ovog zadatka sačinjeni su dokumenti zdravstvene zaštite za 2025. godinu za 13 općina sa područja Tuzlanskog kantona, Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, UKC Tuzla, Opću bolnicu Gračanica, te programi privatnih ordinacija porodične medicine sa područja Grada Tuzla, Lukavca, Gračanice i Gradačca koji imaju ugovor sa Zavodom zdravstvenog osiguranja. Posebni programi sačinjeni su u skladu sa stavom za izradu planskih dokumenata Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona za 2025. Godinu. Sačinjen je Zbirni program ugovorene zdravstvene zaštite osiguranih lica za područje Tuzlanskog kantona za 2025. godinu sa dodatnim posebnim programima i kriterijima obezbjeđenja zdravstvene zaštite.

Na dokument od strane Ministarstva zdravstva Tuzlanskog kantona dobijena je saglasnost, a isti je usvojen od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona.

4.7 Edukacija zdravstvenih radnika

- U periodu I-XII 2024. godine vršena je edukacija zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama, u poslovima praćenja izvještavanja o radu službi u cilju praćenja ugovorene zdravstvene zaštite stalnim kontaktima bilo posjetama voditelja evidencije Zavodu stručnim radnicima ili telefonskim kontaktima;
- Sačinjen je plan obilaska javnih i privatnih zdravstvenih ustanova sa voditeljima zdravstvene evidencije iz domova zdravlja, privatnih ordinacija porodične medicine i ostalih ordinacija privatne prakse o vođenju evidencija iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u svrhu poboljšanja evidencija na praćenju programa i ugovorene zdravstvene zaštite te zakonom propisanih evidencija.
- U skladu sa planom stručnog nadzora izvršen je nadzor u svim zdravstvenim ustanovama nivoa Domova zdravlja, Opće bolnice Gračanica i Banje Ilidže Gradačac Nadzor je vršen sa ciljem davanja uputstava za vođenje propisanih izvještaja za praćenje ugovorene zdravstvene zaštite te vođenja i šifriranja doznaka, pravilnog popunjavanja potvrda o smrti, nesreća na poslu i drugih individualnih prijava.

4.8 Organizacija i sprovođenje pripravničkog staža prema pravilniku o pripravničkom stažu zdravstvenih radnika svih profila-edukacija zdravstvenih radnika

U izvještajnom periodu je organizovan i proveden klinički staž za 25 studenata Medicinskog fakulteta i specijalistički za jednog specijalizanta. Vršena je kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika u poslovima:

- vođenja medicinske dokumentacije;
- praćenja Izvještaja Zakonom propisanih evidencija;
- praćenja Izvještaja monitoringa i praćenja ugovorene zdravstvene zaštite po ugovornim zdravstvenim ustanovama Tuzlanskog kantona;
- edukacija voditelja medicinske evidencije u dva tima porodične medicine u elektronskom upisu evidencija u baze podataka - teren.
- Održana su predavanja pripravnicima po zadatim temama u svrhu odrađivanja pripravničkog staža za sve profile zdravstvenih tehničara.

4.9 Izrada analitičkog dokumenta „Analiza zdravstvenog stanja stanovništva na području Tuzlanskog kantona za 2023. godinu

U periodu I-XII 2024. godine završene su aktivnosti Službe na sačinjavanju Publikacije Zdravstveno stanje stanovništva i zdravstvena zaštita u Tuzlanskom kantonu u 2023. godini. Analiza predstavlja prikupljene zdravstveno-statističke podatke koje Zavodu za javno zdravstvo dostavljaju zdravstvene ustanove, putem zdravstveno informacionog Sistema, te obuhvata:

- organizaciju zdravstvenog sistema i kadrove;

- punktovi, ordinacije, zdravstveni timovi u primarnoj, sekundarnoj i visokodiferenciranoj zdravstvenoj zaštiti za područje Tuzlanskog kantona u 2023. godini;
- obuhvat stanovništva zdravstvenom zaštitom i indeks dispanzerizacije svih nivoa po javnim zdravstvenim ustanovama Tuzlanskog kantona u 2023. godini;
- analiza bolničke/stacionarne zdravstvene zaštite u 2023. godini
- opterećenost zdravstvenog kadra svih profila po javnim zdravstvenim ustanovama Tuzlanskog kantona u 2023. godini.

4.10 Aktivnosti koje imaju za cilj unapređenje kvaliteta rada u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona

Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga je radila u skladu sa svojim ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Sl. Novine Federacije BiH“, broj: 46/10 i 75/13), Zakonom o poboljšanju kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/5 i 52/11) te Pravilnikom o unapređenju rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, a na način bliže uređen Poslovnikom o radu Komisije. U izvještajnom periodu održano je dvanaest (12) sjednica na kojima je razmatrano pedeset (50) tačaka dnevnog reda iz nadležnosti Komisije. U radu su učestvovali svi članovi Komisije, a ostvarena je i zadovoljavajuća saradnja sa Direktoricom Zavoda, kao i rukovodiocima organizacionih jedinica te menadžerom za kvalitet.

Sjednice komisije:

Februar 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana 09.02.2024. godine razmatran je i usvojen Izvještaj o unutrašnjoj provjeri kvaliteta stručnog rada Zavoda za javno zdravstvo TK u periodu od 01.01.- 31.12.2023. godine. U skladu s odredbama Pravilnika o unutrašnjem nadzoru, a na osnovu Godišnjeg plana i programa provođenja unutrašnjeg nadzora u Zavodu za javno zdravstvo TK za 2023. godinu te izvršene unutrašnje provjere kvaliteta stručnog rada u svim organizacionim jedinicama- službama Zavoda, Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga sačinila je Izvještaj o unutrašnjoj provjeri kvaliteta stručnog rada Zavoda u periodu od 01.01.- 31.12.2023. godine. Izvještaj sadrži popis organizacionih jedinica u kojima je proveden unutrašnji nadzor, prikaz nađenog stanja, mišljenja i prijedloge konkretnih mjera koje treba poduzeti za otklanjanje uočenih nedostataka te rokove u kojima se uočeni nedostaci moraju otkloniti. Izvještaj je dostavljen Direktorici Zavoda, a nakon toga i Stručnom vijeću koje, kao savjetodavni organ, brine o provođenju unutrašnjeg nadzora nad stručnim radom radnika Zavoda.

Na istoj sjednici razmatrani su i nacrti četiri (04) procedure kojima se uređuje način provođenja i evidencija pripravničkog staža zdravstvenih radnika, različitih profila, u Zavodu. S obzirom da je ova oblast precizno uređena Pravilnikom o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih radnika („Službene novine Federacije BiH“, br. 99/21 i 12/22) i Planom i programom pripravničkog staža zdravstvenih radnika, Komisija smatra da donošenje ovih procedura nije neophodno.

Mart 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana 27.03.2024. godine razmatran je i usvojen Izvještaj o rezultatima upitnika za mjerenje zadovoljstva radnika Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

Motivacija i zadovoljstvo radnika temelj su organizacije Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona u kome se zaposleni tretiraju kao primarni razvojni resurs. Naglasak se stavlja na aktivno upravljanje njihovim potencijalima, a u kontekstu unapređenja korištenja ljudskog faktora razvijaju se različite opcije za povećanje motivacije za rad. Pri tome se posebno insistira na stvaranje radnih uslova koji stimuliraju učenje uz rad i usmjereni su na unapređenje kvaliteta i efikasnosti rada i poboljšanje sigurnosti pacijenata/korisnika usluga. U cilju unapređenja kvaliteta rada Zavoda, u martu 2024. godine, provedeno je istraživanje zadovoljstva zaposlenih prema uputstvima i u organizaciji Komisije za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga. Cilj procjene zadovoljstva je da se ustanovi stepen zadovoljstva radnika Zavoda te identifikuju faktori koji utiču na njihovo zadovoljstvo, odnosno nezadovoljstvo. U istraživanju zadovoljstva radnika korišten je anketni upitnik, koji je predložila Komisija i istim su obuhvaćena 44 (72,13%) radnika Zavoda. Ispitivanje zadovoljstva radnika na sistematski način omogućava svim radnicima u Zavodu da iznesu svoje stavove o opremi, međuljudskim odnosima, mogućnostima profesionalnog razvoja, finansijskoj nadoknadi za rad, saradnji sa kolegama, pretpostavljenima, pacijentima, izloženosti stresu i pritisku na poslu, kao i o tome da li planiraju da promijene posao u narednom periodu. Komparativna analiza opšteg zadovoljstva poslom pokazala je da je zadovoljstvo među radnicima opalo u odnosu na prethodno anketiranje. Istraživanje profesionalne satisfakcije u 2024. godini pokazalo je da je broj onih koji su zadovoljni i veoma zadovoljni poslom pao za cijelih 30 procenata u odnosu na prethodno anketiranje. Broj nezadovoljnih i veoma nezadovoljnih porastao je sa 2% na 9,09%, dok je broj onih koji su ni zadovoljni ni nezadovoljni poslom porastao sa 20% u 2022. na 40,9% u 2024. godini. Generalno radnici su u 2024. godini bili znatno nezadovoljniji svim aspektima posla nego u prethodnim godinama. Najnezadovoljniji su međuljudskim odnosima i finansijskom nadoknadom za rad, uz napomenu da su i ostali socijalni aspekti kao što su vrednovanje njihovog rada od strane rukovodioca, podrška pretpostavljenih, mogućnost da iznesu svoje ideje pretpostavljenima te dobijanje jasnih uputstava šta se od njih očekuje u okviru posla znatno pogoršani u odnosu na prethodni period.

April 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana 09.04.2024. godine razmatran je i usvojen konačan tekst dvije (02) revidirane politike:

- a) Politika za identifikaciju ključnih aktera za unaprijeđenje populacionog zdravlja općenito i kvaliteta života u zajednici
- b) Politika za prikupljanje, pohranjivanje, obilježavanje, transport i isporučivanje laboratorijskih uzoraka i za određivanje lanca postupanja s laboratorijskim uzorcima

Na sjednici Komisije koja je održana 30.04.2024. godine razmatran je i usvojen konačan tekst tri (03) revidirane politike:

- a) Politika za unapređenje zdravlja populacije

- b) Politika za identifikaciju ključnih aktera za provođenje preventivne zdravstvene zaštite školske djece i omladine
- c) Pravovremeno prikupljanje i osiguravanje uporedivosti podataka iz javnih i privatnih zdravstvenih ustanova te provjera tačnosti, pouzdanosti i tumačenja podataka u skladu sa naukom i praksom javnog zdravstva

Na istoj sjednici prisutni su upoznati sa revidiranom listom postojećih državnih, federalnih i kantonalnih zakona i podzakonskih akata u oblasti javnog zdravlja koji su na snazi u 2024. godini, kao i Zapisnikom o godišnjem pregledu zakonske regulative sa pregledom propisa koji su objavljeni u 2022. i 2023. godini.

Maj 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana 28.05.2024. godine razmatran je i usvojen konačan tekst tri (03) revidirane procedure:

- a) Procedura za identifikaciju ključnih aktera za preventivnu zdravstvenu zaštitu školske djece i omladine
- b) Procedura za prikupljanje, pohranjivanje, obilježavanje, transport i isporučivanje laboratorijskih uzoraka
- c) Procedura za postupanje i rukovanje sa laboratorijskim uzorcima

Izveštaj o unutrašnjoj provjeri kvaliteta stručnog rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona u periodu od 01.01.- 30.06.2024. godine.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutrašnjem nadzoru, a na osnovu Godišnjeg plana i programa provođenja unutrašnjeg nadzora u Zavodu za javno zdravstvo TK za 2024. godinu te izvršene unutrašnje provjere sačinjen je Izveštaj o unutrašnjoj provjeri kvaliteta stručnog rada u Službi u periodu od 01.01.- 30.06.2024. godine. Izveštaj sadrži popis provjeru i zapisnike u kojima je proveden unutrašnji nadzor, prikaz nađenog stanja, mišljenja i prijedloge konkretnih mjera koje treba poduzeti za otklanjanje uočenih nedostataka te rokove u kojima se uočeni nedostaci moraju otkloniti. Izveštaj je dostavljen Koordinatoru kvaliteta i predsjedniku Komisije.

Avgust 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana 30.08.2024. godine razmatran je i usvojen konačan tekst dvije (02) revidirane procedure:

- a) Analiza zahtjeva za specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih ustanova u javnom i privatnom sektoru
- b) Procedura koja osigurava uporedivost podataka iz javnih i privatnih zdravstvenih ustanova

Septembar 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana 12.09.2024. godine razmatran je i usvojen konačan tekst tri (03) revidirane procedure:

- a) Ažuriranje web stranice Zavoda

- b) Upozorenje javnosti u slučaju hitnih javnozdravstvenih prijetnji
- c) Pristup informacijama iz oblasti javnog zdravstva

Na sjednici Komisije koja je održana 26. 09. 2024. godine razmatran je i usvojen Izvještaj o unutrašnjoj provjeri kvaliteta stručnog rada Zavoda za javno zdravstvo TK u periodu od 01.01.- 30.06.2024. godine U skladu s odredbama Pravilnika o unutrašnjem nadzoru, a na osnovu Godišnjeg plana i programa provođenja unutrašnjeg nadzora u Zavodu za javno zdravstvo TK za 2024. godinu te izvršene unutrašnje provjere kvaliteta stručnog rada u svim organizacionim jedinicama- službama Zavoda, Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga sačinila je Izvještaj o unutrašnjoj provjeri kvaliteta stručnog rada Zavoda u periodu od 01.01.- 30.06.2024. godine. Izvještaj sadrži popis organizacionih jedinica u kojima je proveden unutrašnji nadzor, prikaz nađenog stanja, mišljenja i prijedloge konkretnih mjera koje treba poduzeti za otklanjanje uočenih nedostataka te rokove u kojima se uočeni nedostaci moraju otkloniti. Izvještaj je dostavljen Direktorici Zavoda, a nakon toga i Stručnom vijeću koji kao savjetodavni organ brine o provođenju unutrašnjeg nadzora nad stručnim radom radnika Zavoda.

Oktober 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana **23.10.2024. godine** razmatran je konačan tekst revidirane procedure „Prijava i odjave dolazaka na posao, odlazaka sa posla i izlazaka u toku radnog vremena“.

Novembar 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana **07.11.2024. godine** razmatran je i usvojen konačan tekst tri (03) revidirane procedure:

1. Provjera tačnosti, pouzdanosti i tumačenja podataka i informacija u skladu sa naukom i praksom javnog zdravstva koji su zasnovani na dokazima
2. Aktivnosti timova službe za biološko-hemijsku zaštitu
3. Identifikacija ključnih aktera za unaprijeđenje populacionog zdravlja općenito i kvaliteta života u zajednici

Na sjednici Komisije koja je održana **26.11.2024. godine** razmatran je i usvojen konačan tekst tri (03) revidirane procedure:

1. Prikupljanje podataka iz zdravstvenih ustanova na području Tuzlanskog kantona
2. Tačno i pravovremeno dostavljanje podataka od strane kantonalnih davalaca usluga
3. Planiranje, nabavka, prijem, skladištenje i izdavanje otrova II i III skupine, tehničke i zaštitne opreme koji se koriste u provedbi DDD mjera

Decembar 2024. godine

Na sjednici Komisije koja je održana **13.12.2024. godine** razmatran je i usvojen konačan tekst četiri (04) revidirane procedure, Program rada Komisije za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga u periodu od 01.01.-31.12.2025. godine i Plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2025. godinu.

1. Prijave i odjave dolazaka na posao, odlazaka sa posla i izlazaka u toku radnog vremena

2. Način vođenja skladišta računarske opreme i rezervnih dijelova, tonera, kancelarijskog materijala, sredstava za higijenu, sitnog inventara, auto guma i HTZ opreme
3. Održavanje higijene prostorija Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona
4. Postupanje kod žalbi/prigovora pacijenata/korisnika usluga

Na istoj sjednici razmatran je i usvojen:

1. Godišnji plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora u Zavodu za javno zdravstvo TK za 2025. godinu.
2. Program rada Komisije za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga u periodu od 01.01.-31.12.2025. godine.

Finansijsko upravljanje i kontrola

U skladu sa Odlukom direktorice o imenovanju koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu od 30.07.2024. godine te obaveze Zavoda za javno zdravstvo u vezi sačinjavanja Godišnjeg izvještaja o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole (FUK-a) koordinator je pismenim putem obavjestio direktoricu i rukovodioce organizacionih jedinica o aktivnostima i načinu uspostavljanja, provođenja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona. Koordinator je sačinio:

- Strategiju upravljanja rizicima u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona;
- Plan uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrole u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona;
- Pravilnik o finansijskom upravljanju i kontroli u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona;
- Po metodologiji Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Tuzlanskog kantona u cilju uspostavljanja Registra rizika sačinjen je prijedlog Registra rizika za Zavod te isti dostavljen rukovodiocima i direktorici na dalje postupanje;

5. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

Nadzor nad zaraznim oboljenjima

U skladu sa članom 3. tačka 13. Ugovora o pružanju usluga iz javno zdravstvene djelatnosti od interesa za obavezno zdravstveno osiguranje „Nadzor nad zaraznim oboljenjima” provedene su sljedeće aktivnosti:

Tokom 2024. godine kontinuirano je praćeno i kontrolisano vođenje evidencije, prijavljivanje oboljenja ili smrti od zaraznih bolesti, te epidemija zaraznih bolesti u skladu sa Pravilnikom o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti i pružena je stručna pomoć u vezi sa istim.

Kontinuirano su vođene kartoteke prijavnih kartica zaraznih bolesti i dobijeni su sledeći podaci: 2.409 pojedinačnih prijava po kartici i 1.433 prijave varicellae na zbirnim prijavama, kao i 191 projava nozokomijalnih infekcija.

Služba za epidemiologiju je tokom cijele godine pratila:

- uticaj epidemioloških i drugih faktora za nastajanje, održavanje i širenje zaraznih bolesti.
- epidemiološku situaciju u pogledu obolijevanja stanovništva od zaraznih bolesti po dobnoj i spolnoj strukturi oboljelih, te po opštinama/gradovima Tuzlanskog kantona.

U svrhu praćenja epidemiološke situacije izradili smo sledeće izvještaje:

- Mjesečni izvještaji – bilteni o kretanju zaraznih bolesti : 12;
- Godišnji izvještaji o kretanju zaraznih bolesti za 2024. godinu po vrsti bolesti i starosnoj strukturi oboljelih;
- Izvještaji o kretanju zaraznih bolesti: 52 sedmična izvještaja, 12 mjesečnih izvještaja, 3 tromjesečna i 1 šestomjesečni izvještaj po vrsti bolesti i starosnoj strukturi oboljelih;
- Sedmični izvještaji o obolijevanju stanovništva od vakcino-preventabilnih bolesti – 52 izvještaja.

Krajem 2023.godine na Tuzlanskom kantonu započela je epidemija morbila koja se zadržala tokom cijele 2024. godine. Kontinuirano je praćeno obolijevanje od morbila na 13 opština/gradova Tuzlanskog kantona. U svrhu suzbijanja epidemije pružena je stručno metodološka pomoć higijensko epidemiološkim službama primarnog nivoa, te su organizovani radni sastanci na kojima je bilo riječi o epidemiološkoj situaciji morbila na području Tuzlanskog kantona i mjerama koje je neophodno poduzeti kako bi se epidemija okončala. Budući da su se prvi slučajevi morbila pojavili na području Grada Živinice, obavljena je posjeta higijensko epidemiološkoj službi Doma zdravlja Živinice, a sa širenjem oboljenja posjete su realizovane i u epidemiološkim službama drugih domova zdravlja.

Kretanje zaraznih bolesti na području Tuzlanskog kantona praćeno je i analizirano na dnevnom, sedmičnom i mjesečnom nivou. Tokom praćenja zaraznih bolesti izrađivale su se analize i izvještaji o kretanju zaraznih bolesti na nivou Kantona.

Služba za epidemiologiju pruža epidemiološki nadzor u vanrednim prilikama /gripa, Covid-19 meningokokna bolest, morbilli, i druge bolesti/ ovisno o epidemiološkim indikacijama, te aktivno učestvuje u provedbi protivepidemijskih mjera u sprečavanju širenja zaraznih bolesti. Kada je u pitanju obolijevanje od gripe, prati se obolijevanje stanovništva po opštinama / gradovima i pravovremeno se

izvještava o tome. Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo posjetila je Službe porodične medicine i Higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja u cilju praćenja procesa vakcinacije protiv gripe i praćenja potrošnje vakcina.

U mjesecu decembru realizovane su aktivnosti sanitarnog nadzora prosvjetnih radnika u Srednjoj školi “Behram- begova medresa” Tuzla.

U toku 2024.godine obavljeno je 4.336 sanitarnih pregleda osoba koje podliježu istom po Pravilniku o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom.

Izrada godišnjeg plana obaveznih imunizacija, nadzor nad sprovođenjem i izvještavanje

U skladu sa članom 40. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti navedene su zarazne bolesti za koje je imunizacija obavezna, a na osnovu koje, vodeći računa o kalendaru vakcinacije, se sačinjava godišnji plan obaveznih imunizacija na području Tuzlanskog kantona.

Služba za epidemiologiju prati stanje zaliha vakcina u centrima za vakcinaciju, porodilištima i Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona i izrađuje izvještaj na dan 01.01.2024. i 31.12.2024. godine, te se kontinuirano prati potrošnja vakcina iz Programa obaveznih imunizacija.

Na mjesečnom nivou izrađuje se izvještaj o broju živorođene djece u četiri porodilišta prema opštini/gradu stanovanja, a prema broju živorođene djece planiraju se godišnje potrebe broja doza vakcina prema starosnoj dobi obveznika i vrsti vakcine.

Redovno se prikupljaju, provjeravaju i matematički obrađuju izvještaji iz vakcinalnih centara o provedenoj imunizaciji prema kalendaru obavezne imunizacije, te se izrađuju izvještaji o provedenoj imunizaciji na području kantona, definiše se potrošnja, rastur i stanje zaliha vakcina prema vrsti vakcine.

U cilju održavanja sigurnosti vakcina, svakodnevno se kontroliše monitoring hladnog lanca u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, kao i skladištenje i izdavanje vakcina iz istog. Također, vrši se nadzor nad kontrolom pravilnog skladištenja i čuvanja vakcina u Domovima zdravlja. Služba pruža stručnu pomoć domovima zdravlja u organizaciji i provođenju obaveznih imunizacija protiv zaraznih bolesti, te prikuplja podatke o postvakcinalnim reakcijama i o tome pravovremeno izvještava Zavod za javno zdravstvo FBiH.

U cilju podizanja svijesti o značaju provođenja obaveznih imunizacija tokom 2024. godine organizovano je više stručnih sastanaka epidemiologa i pedijataru. Započeo je projekat u saradnji sa UNICEF-om i Infohouse fondacijom pod nazivom „Sva djeca imaju pravo na život – vakcinacija danas“ u okviru kojeg su održani sastanci i radionice sa različitim kategorijama stanovništva – zdravstveni radnici, nevladine organizacije, vjerski službenici, predstavnici predškolskih ustanova, studenti. Cilj projekta je pokazati značaj vakcinacije i dobrog vakcinalnog obuhvata u prevenciji zaraznih oboljenja.

Predstavnici Službe za epidemiologiju su učestvovali i u radionicama Zavoda za javno zdravstvo FBiH za uvođenje pneumokone vakcine u Obavezni program vakcinacije.

Kada je u pitanju vakcinacija protiv HPV virusa, Služba za epidemiologiju kontinuirano radi na edukaciji zdravstvenih radnika i stanovništva o značaju iste, a posjetili smo i Domove za smještaj djece bez

roditeljskog staranja na području Kantona kako bi u proces vakcinacije uključili i djecu koja su štićenici navedenih domova. Služba za epidemiologiju realizira vakcinaciju djevojčica ciljne grupe HPV vakcinama u skladu sa Programom imunizacije protiv HPV.

U mjesecu novembru organizovali smo Dane otvorenih vrata Zavoda i omogućili stanovništvu Tuzlanskog kantona da dođu u Zavod i vakcinišu se četverovalentnom vakcinom protiv gripe, a provedena je i vakcinacija zdravstvenih radnika u Zavodu.

Tokom 2024. godine održane su razne edukativne aktivnosti kroz informativne emisije na temu prevencije zaraznih bolesti u saradnji sa medijskim kućama sa područja Tuzlanskog kantona.

Savjetovalište za HIV/AIDS

U Savjetovalištu za HIV/AIDS Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona tokom 2024. godine obavljeno je dobrovoljno, povjerljivo savjetovanje i testiranje za ukupno 50 osoba. S obzirom da se 01.12. obilježava kao Svjetski dan borbe protiv HIV/AIDS održane su edukativne radionice sa učenicima i studentima zdravstvenog usmjerenja sa ciljem edukacije o procjeni rizičnog ponašanja i važnosti prevencije ovog oboljenja.

Nadzor nad hroničnim nezaraznim oboljenjima

U okviru nadzora nad hroničnim nezaraznim oboljenjima u Zavodu za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona se vode javnozdravstveni registri o bolestima od većeg sociomedicinskog značaja. Prema pristiglim prijavama evidentirana je 951 osoba oboljela od malignih neoplazmi, 509 oboljelih od šećerne bolesti, 73 prijave oboljelih od bubrežne insuficijencije, 15 prijava oboljelih od hroničnih psihoza te 19 prijava kongenitalnih malformacija. Budući da je dinamika prijavljivanja i dostavljanja individualnih prijava u domenu primarne zdravstvene zaštite, zaposlenici Zavoda za javno zdravstvo su u kontaktu sa istima te se kontinuirano ističe važnost i obaveza dostavljanja individualnih prijava u cilju formiranja javnozdravstvenih registara na federalnom nivou.

U okviru promocije i prevencije nezaraznih bolesti predstavnici Službe za epidemiologiju su u mjesecu novembru obilježili Svjetski dan dijabetesa i pružili građanima mogućnost besplatnog mjerenja šećera u krvi, masnoće i krvnog pritiska uz individualna savjetovanja o zdravoj prehrani.

Planiranje potreba odnosno aplikacija vakcina koje se nabavljaju na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja

Na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona nabavlja se vakcina protiv sezonske gripe, vakcina i serum protiv bjesnila i serum protiv zmijskog ugriza. U svrhu praćenja potreba i potrošnje navedenih vakcina i seruma izrađen je Program imunizacije i imunoprofilakse stanovništva TK u 2024. godini.

Sačinjen je Plan distribucije vakcina protiv sezonske gripe prema zdravstvenim ustanovama na području kantona. Pratili smo potrošnju vakcina na sedmičnom nivou i izrađivali mjesečne izvještaje o potrošnji po opštinama/gradovima. U Zavodu za javno zdravstvo organizovana je i vakcinacija zdravstvenih radnika i stanovništva Tuzlanskog kantona vakcinom protiv sezonske gripe.

U Zavodu se sprovodi i postekspozicijska antirabična zaštita. U ambulanti za postekspozicijsku antirabičnu zaštitu u 2024. godini evidentirane su ukupno 394 osobe sa povredama nanešenim od strane

životinje, a obavljen je ukupno 541 pregled. Tokom 2024. godine postekspozicijska antirabična zaštita je provedena kod 26 povrijeđenih osoba, pri čemu je utrošeno 95 doza antirabične vakcine.

Aktivno učešće u realizaciji plana zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Tuzlanskom kantonu

Služba za epidemiologiju aktivno je učestvovala u izradi Plana zaštite spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Tuzlanskom kantonu za period 2023.-2027. godine, u slučajevima elementarnih nesreća, u fazi spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara. Uloga Službe se ogleda u:

- Epidemiološkom izviđanju zahvaćenog/ugroženog područja,
- Nadzorom nad zdravstvenim stanjem stanovništva,
- Zdravstvenim nadzorom nad osobama u proizvodnji i prometu životnih namirnica,
- Provođenju protivepidemijskih mjera u kući oboljelih i u okolini,
- Provođenju imunizacije ugroženog stanovništva protiv pojedinih zaraznih bolesti /prema indikaciji-/.

Provođenje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije

U skladu sa iskazanim potrebama komitenata i zakonom predviđenom dinamikom u 2024. godini se planira realizacija poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od čega su tokom izvještajnog perioda realizirane aktivnosti dezinfekcije (12.785 m²), dezinsekcije (7.205 m²), deratizacije (3.955 m²).

Provođenje kursa sanitarnog minimuma

U saradnji i po nalogu sanitarne inspekcije gradova/općina je organizirana edukacija zaposlenih koji podliježu obaveznoj edukaciji u skladu sa zakonskom procedurom. Ukupan broj polaznika u 2024. godini je bio 1.538 na 13 opština/gradova Tuzlanskog kantona. Aktivnosti su uključile: kontaktiranje sa zainteresovanim komitentima, posjetu lokacijama; vođenje evidencije i protokola učesnika kursa; izradu i izdavanje certifikata; ispitivanje i testiranje; izradu predavanja i učešće u edukaciji te distribuciju edukativne brošure.

6. SLUŽBA ZA HIGIJENU

6.1. Edukativna predavanja u zajednici

6.1.1. Projekat „Smartphone adikcija i strah od propuštanja- izazovi za mentalno zdravlje kod mladih“

Posljednjih nekoliko godina prisutna je sve veća zabrinutost zbog negativnih posljedica korišćenja pametnih telefona. Uprkos brojnim prednostima korišćenja, istraživanja pokazuju da mnogi ljudi pretjerano koriste svoje telefone na način koji narušava njihov svakodnevni život, bezbjednost i zdravlje. Identifikovanje značajnih faktora zavisnosti od pametnih telefona kod učenika osnovnih i srednjih škola sproveli smo anketiranjem uz pomoć skale zavisnosti od pametnih telefona – kratka verzija (Smartphone Addiction Scale-Short Version – SAS–SV) i upitnik za strah od propuštanja (Fear of missing out – FoMO). Mladi čine vulnerabilnu grupu, s obzirom da štetne navike i stanja mentalnog zdravlja ustanovljena u mladosti mogu da oblikuju njihov kasniji način života. Učešće su uzeli učenici JU Gimnazija Meša Selimović Tuzla i JU Osnovna škola Centar.

6.1.2. Projekat „Energetski napici i prehrambene navike“

Konsumacija energetskih pića je vrlo popularna među mladima. Agresivne marketinške kampanje prema mladima i propusti u zakonskoj regulativi dodatno su doprinijeli tome. Javno zdravstvene inicijative su usmjerene na edukaciju mladih o sastojcima i negativnim efektima istih. Istraživali smo upotrebu, stavove o energetskim pićima i prehrambene navike učenika JU Katolički školski centar Tuzla i JU MSŠ Gračanica. Edukacija je obavljena za učenike po inicijativi Vijeća roditelja JU KŠC Tuzla za učenike osnovne i srednje škole.

6.1.3. Projekat „Fizička aktivnost kod djece“

Preporuke Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) o tjelesnoj aktivnosti ukazuju da bi djeca trebala biti tjelesno aktivna 60 minuta svaki dan. Da bi istražili koliko naši učenici imaju fizičke aktivnosti ponudili smo međunarodni upitnik o tjelesnoj aktivnosti IPAQ- sv koji su popunjavali učenici osnovne škole Jala i srednje škole MSŠ Gračanica.

6.1.4. Projekat „Sanitarno higijensko stanje deponija 2024.godine“

U oktobru mjesecu uposlenici službe za higijenu i zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, izvršili su obilazak i nadzor deponija na području Tuzlanskog kantona. Prilikom obilaska kontaktirana su odgovorna preduzeća koja upravljaju dispozicijom otpada i deponijama na području općina i gradova Tuzlanskog kantona. Uposlenici ZZJZ TK prilikom obilaska deponija sa odgovornim licima za deponije, obavili su i anketiranje istih, te prikupili informacije o stanju deponija, kao i drugim stvarima vezano za dispoziciju otpada na području općine/grada gdje navedeno preduzeće upravlja otpadom.

Stanje na području Tuzlanskog kantona kada su upitanju deponije i dispozicija otpada nije na zadovoljavajućem nivou, zbog činjenice da većina općina/gradova vrši dispoziciju otpada na regionalne deponije u entitet RS. Tačnije na 3 deponije u RS, na RD Doboj : Gradačac, Srebrenik, Gračanica, Doboj Istok, Živinice. Općine Kalesija i Sapna otpad voze na deponiju Crni vrh u Zvorniku, dok općine Čelić i Teočak otpad deponuju u Bijeljini na RD Eko Dep. Ukupno 3 grada (općine) imaju deponije na svom

području, a to su Tuzla – deponija „Desetine“ (okolišna dozvola broj: UP-I 05/2-23-11-175/17 od 29.11.2019. godine izdata od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma), Banovići – deponija – lokacija površinskog kopa Čubrić (Rješenje o izdavanju dozvole za aktivnosti upravljanja otpadom JP „Komunalno“ d.o.o. Banovići, broj:12/1-19-016081/24 od dana 24.05.2024. izdato od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša TK) i Lukavac – deponija – Potočari (Rješenje o okolinskoj dozvoli broj: UPI-I 05/2-23-11-124/15 od 18.04.2017. godine i Rješenje o izmjeni i dopuni Rješenja o okolinskoj dozvoli broj: UPI-I 05/2-23-11-124-1/15 od 06.11.2018. godine izdata od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma), dok općina Kladanj koja ima deponiju Stanovi (Rješenje o izdavanju dozvole za aktivnosti upravljanja otpadom JP „Komunalac“ d.d. Kladanj broj:12/01-1-23-037649/17 od dana 12.12.20219. godine izdato od Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša TK), od 02.08.2024. godine otpad deponuje na deponiju u općini Olovo, zbog problema koji su imali u navedenom periodu kada je izbio požar na deponiji Stanovi. Gore navedena dozvola za deponiju Potočari – Lukavac je okolinska dozvola za sanaciju i zatvaranje deponije uz izgradnju pratećih sadržaja prilagođenih regionalnom konceptu odlaganja. Naveden deponije Čubrić-Banovići i Stanovi – Kladanj nemaju okolinske dozvole osim navedenih, dozvole preduzeća za aktivnosti upravljanja otpadom. Većina općina ima deponije koje nisu u funkciji, ako nisu sanirane onda su u procesu saniranja, a iste eventualno služe kao pretovarne stanice da bi olakšali transport, i samim tim smanjile trošak odvoza. Kao rješenje smatra se otvaranje najavljenije regionalne sanitarne deponije komunalnog otpada regije Tuzla na lokaciji „Separacija 1“ – općina Živinice (okolišna dozvola broj: UPI 05/2-02-19-78/20 SN, od dana 07.08.2020. godine, izdata od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma), a kojom će upravljati JP „Eko Sep“ d.o.o. Živinice, gdje bi se riješio problem za većinu općina, uz postojanje pretovarne stanice za udaljenje općine. Samim tim bi se smanjili troškovi odvoza, sanirale bi se trenutne deponije, te bi otpad bio odložen na sanitarnu deponiju koja bi ispunjavala sve zahtjeve i propise. Samim tim bi se smanjio štetan uticaj divljih i neadekvatnih deponija na području TK. Osnivači JP „Eko Sep“ d.o.o. su: Grad Živinice (60% osnivačkog uloga), Općina Banovići (30% osnivačkog uloga) i Općina Kladanj (10% osnivačkog uloga). Potrebno je u narednom periodu raditi na promociji i edukaciji stanovništva o štetnosti nepravilnog odlaganja otpada, nastojati povećati svijest o recikliranju i upotrebi povratne ambalaže i smanjenju svakodnevnog korištenja jednokratne plastične ambalaže. Mapirati divlje deponije na području kanotna, po principu mapiranja kontejnera sa e-otpadom, kojem je moguće pristupiti na stranici: www.zeos.ba .Jedan prijedloga je i povećati broj zelenih otoka po općinama, raditi na kontroli pravilnog odlaganja otpada i sortiranja, te pojačati inspeksijski nadzor i novčane kazne za prekršaje.

6.1.5.Projekat "Higijensko sanitarno ispitivanje školske sredine"

Projekat "Higijensko-sanitarno ispitivanje školske sredine" 2024.

U okviru redovnih aktivnosti Službe za higijenu i zdravstvenu ekologiju, u cilju sagledavanja higijensko-sanitarnog stanja u osnovnim i srednjim školama, započela je aktivnost prikupljanja podataka o higijensko-sanitarnom stanju u osnovnim i srednjim školama u januaru 2024. godine. U tu svrhu, kreiran je anketni upitnik "Higijensko-sanitarno ispitivanje školske sredine" sastavljen od 88 pitanja raspoređenih u devet dijelova : opšti podaci, školska zgrada i zemljište, učionice i kabineti, školski namještaj i pribor, sanitarni prostor i oprema, prostor namijenjen fizičkim aktivnostima, režim nastave, ishrana učenika i zdravstvena zaštita učenika. Isti je distribuiran, putem email-a, svim osnovnim i

srednjim školama na Tuzlanskom kantonu tako da je obuhvaćeno 89 centralnih osnovnih škola, 130 područnih osnovnih škola i 33 srednje škole. Podaci su analizirani u Excell bazi. Od ukupnog broja škola, na anketu je odgovorilo 42 % centralnih (38), 19% (24) područnih škola i 48 % (16) srednjih škola.

ŠKOLSKA ZGRADA I ZEMLJIŠTE: Većina osnovnih škola, 64.52% (40), i polovina srednjih škola, 50% (8), nalazi se u povoljnim zonama koje omogućavaju kraće pješaćenje učenika. Većina školskih objekata, 83.87% (52) osnovnih i 75% (12) srednjih škola, izgrađena je prije više od 30 godina. Većina škola, 85.48% (53) osnovnih i 75% (12) srednjih, smještena je na pogodnim terenima, a povoljnu orijentaciju učionica ima 79.03% (49) osnovnih i 75% (12) srednjih škola. Dobra zvučna i toplotna izolacija prisutna je kod 62.9% (39) osnovnih i 68.75% (11) srednjih škola. Priključenost na gradsku vodovodnu mrežu ima 51.61% (32) osnovnih škola i 100% (16) srednjih škola. Gotovo sve škole imaju odgovarajuće kontejnere za privremeno odlaganje otpada. Površinu dvorišta veću od 5 m² po učeniku ima 45.16% (28) osnovnih i 50% (8) srednjih škola, dok standard udaljenosti od susjednih zgrada od 25 metara zadovoljava 50% (31) osnovnih i 43.75% (7) srednjih škola. Ograđen školski prostor ima 66.13% (41) osnovnih i 56.25% (9) srednjih škola. Dva ulaza s krilima koja se otvaraju prema spolja ima 61.29% (38) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola. Pomoćno stepenište za slučaj opasnosti ima samo 25.81% (16) osnovnih i 37.50% (6) srednjih škola. Većina škola ima ispravne električne instalacije i zaštitu od udara groma, 95.16% (59) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola. Zidovi hodnika prilagođeni za garderobna mjesta prisutni su u samo 17.74% (11) osnovnih i 18.75% (3) srednjih škola. Svi hodnici su čisti i provjetreni u 100% (62) osnovnih i 100% (16) srednjih škola.

UČIONICE, KABINETI I ŠKOLSKI NAMJEŠTAJ: Većina osnovnih škola, 56.25% (9), i srednjih škola, 53.23% (33), im učionice standardnih dimenzija. Manji broj škola ima učionice manjih dimenzija, i to 25.00% (4) osnovnih i 37.10% (23) srednjih škola. Umivaonike sa higijenskom opremom u učionicama ima samo 11.29% (7) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola.

U većini škola broj učenika po učionici je manji od 30-34, i to u 93.54% (59) osnovnih i 81.25% (13) srednjih škola. Većina škola ima sigurne i neklizajuće podove – 79.03% (49) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola. Površinu učionica po učeniku od 17 m² zadovoljava 40.32% (25) osnovnih i 56.25% (9) srednjih škola. Zapreminu učionica po učeniku od 5 m³ zadovoljava 48.39% (30) osnovnih i 50.00% (8) srednjih škola. Frontalno fiksirane table zadovoljavajuće dimenzije ima 87.10% (54) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola, a tamnu mat tablu sa odgovarajućom osvjetljenošću koristi 77.42% (48) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola. Standard razmaka između redova klupa (70-100 cm) zadovoljava 80.65% (50) osnovnih i 81.25% (13) srednjih škola. Rastojanje od prvih redova stolova do table od 2 metra ima 77.42% (48) osnovnih i 87.50% (14) srednjih škola. Rastojanje najudaljenijeg učenika do table od 8 metara zadovoljava 51.61% (32) osnovnih i 56.25% (9) srednjih škola. Sve osnovne i srednje škole, 100% (62 osnovne i 16 srednjih), koriste klupe sa jednim stolom za dva učenika i dvije odvojene stolice. Stolovi sa zaobljenim ivicama zadovoljavajuće dimenzije nalaze se u 79.03% (49) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola. Samo 11.29% (7) osnovnih škola ima stolove i stolice različitih visina, dok većina škola ne nudi ovu prilagodbu. Razlika u visini učenika u istoj klupi ne prelazi 10 cm u 80.65% (50) osnovnih i 87.50% (14) srednjih škola. U većini osnovnih, 96.77% (60), i srednjih škola, 75.00% (12), učenici su raspoređeni prema potrebama vida, a lijevoruki sjede na lijevoj strani klupe. Visina sjedišta odgovara

dužini potkoljenice u 93.55% (58) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola. Širina sjedišta od 40-50 cm zadovoljena je u 88.71% (55) osnovnih i 81.25% (13) srednjih škola. U većini škola, 83.87% (52) osnovnih i 81.25% (13) srednjih, učenici mogu cijelim stopalima dodirivati pod. Dubina sjedišta odgovara standardu u 85.48% (53) osnovnih i 87.50% (14) srednjih škola. Diferencu klupe zadovoljava 80.65% (50) osnovnih i 93.75% (15) srednjih škola.

SANITARNI PROSTOR I OPREMA U većini osnovnih škola, 93.55% (58), i svim srednjim školama, 100% (16), WC-i su smješteni na krajevima hodnika i imaju predprostor s lavaboom. Prozore za prirodnu ventilaciju te obložene pločicama podove i zidove u toaletima ima 91.94% (57) osnovnih i 100% (16) srednjih škola. Na 30-36 učenika jedna WC kabina i dva pisoara prisutni su u 75.81% (47) osnovnih i 81.25% (13) srednjih škola. Poseban WC za nastavno osoblje, u omjeru 1 na 10-20 zaposlenih, postoji u 82.26% (51) osnovnih i 87.50% (14) srednjih škola. Lavabo u predprostoru sa sapunom i papirnim ubrusom prisutan je u 90.32% (56) osnovnih i 87.50% (14) srednjih škola. Toaletni papir u nužničkim kabinama dostupan je u 77.42% (48) osnovnih i 68.75% (11) srednjih škola. Voda za piće dostupna preko česme-vodoskoka prisutna je u 77.42% (48) osnovnih i 81.25% (13) srednjih škola. Sanitarni prostor koji zadovoljava higijensko-sanitarne standarde ima 85.48% (53) osnovnih škola, dok sve srednje škole, 100% (16), ispunjavaju ovaj kriterij. Ovi podaci pokazuju da većina škola ima adekvatne sanitarne prostore, iako postoji prostor za poboljšanje, posebno kod dostupnosti toaletnog papira i broja sanitarnih jedinica.

PROSTOR NAMIJENJEN FIZIČKIM AKTIVNOSTIMA Sala za tjelesni odgoj dimenzija 24 m x 12 m x 5 m postoji u 32.26% (20) osnovnih i 37.50% (6) srednjih škola. U 25.81% (16) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola sala ne postoji, dok 14.52% (9) osnovnih i 25.00% (4) srednjih škola navode manje dimenzije sale. Veće dimenzije sale prijavilo je 19.35% (12) osnovnih i 18.75% (3) srednjih škola, dok podaci nedostaju za 4.84% (3) osnovnih i 6.25% (1) srednjih škola. Dvije svlačionice od po 16 m² uz salu imaju 54.84% (34) osnovnih i 81.25% (13) srednjih škola. Manje svlačionice prisutne su u 6.45% (4) osnovnih i 6.25% (1) srednjih škola, dok podaci nedostaju za 33.87% (21) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola. Prostorija za rekvizite dimenzija 30 m² prisutna je u 56.45% (35) osnovnih i 68.75% (11) srednjih škola. Manje prostorije imaju 6.45% (4) osnovnih i 6.25% (1) srednjih škola, dok su podaci nedostupni za 33.87% (21) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola. Prirodna ventilacija kroz prozore na obje dužine sale prisutna je u 46.77% (29) osnovnih i 68.75% (11) srednjih škola. U 19.35% (12) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola prozori ne zadovoljavaju standard, dok podaci nedostaju za 33.87% (21) osnovnih i 18.75% (3) srednjih škola.

Ovi podaci pokazuju da značajan broj škola nema fiskulturne sale koje u potpunosti zadovoljavaju standarde, što ukazuje na potrebu za poboljšanjem infrastrukture za fizičko vježbanje u mnogim školama.

REŽIM NASTAVE

Nastava u smjenama odvija se u 64.51% (40) osnovnih i 75.00% (12) srednjih škola. Jednokratna nastava prisutna je u 29.03% (18) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola. Cjelodnevna nastava zabilježena je u 6.25% (1) srednjih škola, dok je nastava sa produženim boravkom prisutna u 6.45% (4) osnovnih škola. Početak nastave u 8 sati zabilježen je u 40.32% (25) osnovnih i 31.25% (5) srednjih škola, dok većina

škola nastavu počinje ranije ili kasnije. Manji procenat škola, 14.52% (9) osnovnih i 31.25% (5) srednjih, ima trajanje nastave od 7 sati. Duže trajanje nastave (više od 9 sati) prisutno je u 12.90% (8) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola. Nedostatak podataka o trajanju nastave zabilježen je u 54.84% (34) osnovnih i 43.75% (7) srednjih škola. Vrijeme za izradu domaćih zadataka u prosjeku traje 2,5 sata u 88.71% (55) osnovnih i 50.00% (8) srednjih škola. U manjem broju škola potrebno je manje ili više vremena za zadatke, dok podaci nedostaju za 37.50% (6) srednjih škola.

Sve osnovne i srednje škole, 100% (62 osnovne i 16 srednjih), zadovoljavaju standard trajanja školskog časa od 45 minuta. Sedmični fond sati fizičkog vaspitanja iznosi 2 sata u 98.38% (61) osnovnih i 100% (16) srednjih škola, dok je samo u jednoj osnovnoj školi (1.62%) zabilježen fond od tri sata. Vrijeme velikog odmora provodi se napolju u 90.32% (56) osnovnih i 100% (16) srednjih škola, dok u 9.68% (6) osnovnih škola učenici ne borave vani tokom velikog odmora. Ovi podaci ukazuju na to da većina škola zadovoljava osnovne standarde organizacije nastave, ali postoji potreba za unificiranjem početka nastave i poboljšanjem uslova za boravak učenika tokom nastave i odmora.

ISHRANA UČENIKA

Velika većina osnovnih škola, 88.71% (55), nema organizovanu ishranu za učenike, dok 11.29% (7) škola nije pružilo odgovor na ovo pitanje. U srednjim školama, 81.25% (13) nema organizovanu ishranu. Užinu učenicima pruža 12.50% (2) škola, dok samo 6.25% (1) škola ima organizovanu ishranu u vidu glavnog obroka, što je rijetkost. Sopstvenu kuhinju ima samo 6.25% (1) srednja škola, dok je u 12.50% (2) škola nema. Većina škola, 81.25% (13), nije pružila podatke o postojanju sopstvene kuhinje. Ovi podaci ukazuju na to da postoji značajan prostor za unapređenje u pogledu organizacije ishrane učenika, posebno u osnovnim školama.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA UČENIKA

Zdravstveni kabinet ili ambulanta školskog ljekara, kao ni stomatološka ambulanta ne postoji ni u jednoj osnovnoj ni srednjoj školi, 100% (62 osnovne i 16 srednjih škola). Tim stručnjaka za pregled i donošenje odluka o upisu u prvi razred postoji u 54.84% (34) osnovnih škola, dok u 14.52% (9) škola ne postoji, a 30.65% (19) škola nije dostavilo podatke. Sistematski pregledi se svake godine sprovode u 24.19% (15) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola, dok se u 45.16% (28) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola ne sprovode. Nedostatak podataka zabilježen je u 25.81% (16) osnovnih i 75.00% (12) srednjih škola. Obuhvaćenost svih odjeljenja sistematskim pregledima prijavljena je u 24.19% (15) osnovnih škola, dok je taj procenat u srednjim školama vrlo mali, 6.25% (1 škola). Učenici s deformitetima kičme i stopala upućuju se na korektivnu terapiju u 24.19% (15) osnovnih i 6.25% (1) srednjih škola. U 29.03% (18) osnovnih i 12.50% (2) srednjih škola to se ne praktikuje, dok preostale škole nisu pružile podatke. Zdravstvena zaštita učenika prema preporukama zadovoljava u 22.58% (14) osnovnih i 18.75% (3) srednjih škola. U 33.87% (21) osnovnih i 25.00% (4) srednjih škola smatraju da ne zadovoljava, dok je preostalim školama nedostajao odgovor.

6.1.6. Projekat Kontrola zdravstvene ispravnosti vode školskih vodovoda

U skladu sa zaključenjem Memoranduma o saradnji između Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona, Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona i Fondacije tuzlanske

zajednice nastavljene su aktivnosti na projektu „Kontrola zdravstvene ispravnosti vode školskih vodovoda“ U mjesecu martu 2024. godine je analiziran kvalitet vode u 48 školskih vodovoda od planiranih 60 jer je 8 objekata prešlo na gradski vodovod, dok u 4 objekta nije bilo vode. Rezultati analize sa stručnim mišljenjem poslani su školama, HES službama i sanitarnoj inspekciji nadležnih opština/ gradova. U mjesecu junu 2024. godine je analiziran kvalitet vode u 47 školskih vodovoda od planiranih 60 jer je 8 objekata prešlo na gradski vodovod, dok u 5 objekta nije bilo vode. U mjesecu septembru 2024. godine je analiziran kvalitet vode u 47 školskih vodovoda od planiranih 60 jer je 8 objekata prešlo na gradski vodovod, dok u 5 objekata nije bilo vode. U mjesecu decembru 2024. godine je analiziran kvalitet vode u 43 školska vodovoda od planiranih 60 jer je 8 objekata prešlo na gradski vodovod, dok u 9 objekata nije bilo vode ili nije radila škola.

6.2 Izrada analitičkog dokumenta "Analiza zdravstvenog stanja stanovništva na području Tuzlanskog kantona za 2023. godinu"

S ciljem izrade analitičkog dokumenta "Analiza zdravstvenog stanja stanovništva na području Tuzlanskog kantona za 2023. godinu", u januaru 2024 započela je aktivnost prikupljanja podataka potrebnih za izradu publikacije. Postojeći anketni upitnici "Anketni upitnik o vodosnabdijevanju stanovništva općine/grada", "Anketni upitnik o dispoziciji otpada i čistoći naselja" i "Anketni upitnik o higijensko-ekološkom stanju općine" su modifikovani i distribuirani, putem pošte i elektronskim putem, svim vodovodima, službama za komunalne poslove i Higijensko-epidemiološkim službama Doma zdravlja na području Tuzlanskog kantona. Molbe za dostavu podataka o jonizujućem zračenju, proizvedenoj vrsti i količini medicinskog otpada u UKC Tuzla i općoj bolnici Gračanica i kvalitetu zraka na području Tuzlanskog kantona su modifikovane i distribuirane putem pošte i elektronskim putem Domu zdravlja Tuzla, Agenciji za radijaciju i nuklearnu sigurnost BiH, UKC Tuzla, općoj bolnici Gračanica i Ministarstvu prostornog uređenja i zaštite okoliša. Na osnovu dostavljenih podataka, kreiran je dio Analize koji se odnosi na Higijensku situaciju na Tuzlanskom kantonu. Također su kreirani: skraćena verzija Analize, Analiza za opštinu Kalesija i Analiza za opštinu Sapna te i sve ostale gradove i opštine pojedinačno.

6.3 Obilježavanje značajnih datuma

6.3.1 Obilježavanje Svjetskog dana voda

Svjetski dan voda obilježava se svake godine 22. marta. Ideja za ovaj međunarodni dan nastala je 22. decembra 1992. godine u Rio de Janeiru na prijedlog UN-ove konferencije o okolišu i razvoju. Cilj obilježavanja ovog dana je usmjeren na važnost vode i podizanje svijesti o 2,2 milijarde ljudi širom svijeta koji nemaju pristup sigurnoj vodi za piće i sanitaciji. Svjetski dan voda se obilježen ju 2024. godini e sa temom: „Water for peace“ – „Voda za mir“ Održano je predavanje i radionica na temu „Značaj vode za zdravlje čovjeka“ u PPU „Mery Isabel“ u Živnicama, gdje su se djeca uz druženje upoznali sa osnovnim pojmovima o vodi i njenim značajem za život. Učešće na seminaru povodom svjetskog dana voda u Zenici Jedna od aktivnosti je i kontrola zdravstvene ispravnosti vode na javnim česnama na području Tuzlanskog kantona na području 31 lokacije Tuzlanskog kantona pri čemu su tri četvrtine uzoraka bile ispravne (rezultati sa fotografijama uzetih uzoraka česama predstavljene su na web i fb stranici Zavoda

kako bi im u svakom trenutku bile dostupne i pristupačne te učešće na seminaru povodom svjetskog dana voda u Zenici.. Aktivnostima su se pridružili i lokalni mediji

6.3.2 Obilježavanje Svjetskog dana okoliša

Tema Svjetskog dana zaštite okoliša 5. juna 2024. godine posvećena je UN-ovoj Konvenciji o borbi protiv dezertifikacije. Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona je obilježio radionicom u ustanovi „Vrtić Kiki“ Tuzla, podjelom zdravstvenih letaka te učešćem na radionici u Zenici.

6.3.3 Obilježavanje Svjetskog dana hrane

Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda 2024. godine obilježila je Svjetski dan hrane sa temom „Pravo na hranu za bolji život i budućnost“. U prostorijama JU OŠ „Novi Grad“ održano je predavanje na temu „Zdravstvena ispravnost hrane“. Tokom izlaganja, učenici i nastavnici imali su priliku upoznati se s osnovnim principima zdrave ishrane, kao i sa značajem očuvanja sigurnosti hrane u svakodnevnom životu. Predavanje je obogaćeno interaktivnim dijelovima kako bi se prisutnima približila važnost donošenja zdravih prehrambenih odluka. Kao simbol zdravog načina ishrane, nakon edukacije učenicima je podijeljeno svježe voće, potičući ih na usvajanje zdravih prehrambenih navika. Aktivno učešće na međunarodnom kongresu u Beogradu (15.10.-16.10.2024.): Zavod je aktivno učestvovao na međunarodnom kongresu 100 godina Instituta za javno zdravlje Srbije „DR Milan Jovanović Batut“, „Javno zdravlje – dostignuća i izazovi“ u Beogradu na koje je predstavio poster pod nazivom „Percepcija rizika sigurnosti hrane – razlike među spolovima. Gostovanje u jutarnjem programu RTV TK (17.10.2024.)

6.3.4 Obilježavanje Svjetskog dana ovisnosti

U Mješovitoj srednjoj hemijskoj školi u Tuzli, održano je edukativno predavanje na temu "Prevenција ovisnosti" 18.novembra 2024.godine. Predavanje je osmišljeno s ciljem podizanja svijesti među srednjoškolcima o rizicima i posljedicama upotrebe opojnih sredstava te važnosti prevencije ovisnosti. Predavanje je imalo značajan odgojno-obrazovni učinak, s ciljem osnaživanja mladih da donose informirane i odgovorne odluke te izbjegavaju faktore rizika koji mogu voditi ka ovisnosti.

6.3.5. Obilježavanje Svjetskog dana zemljišta

Svjetski dan zemljišta obilježava se svake godine 5. decembra kao sredstvo za usmjeravanje pažnje na važnost zdravog zemljišta i zalaganje za održivo upravljanje resursima zemljišta. Generalna skupština UN-a odredila je ovaj datum, 2014. kao prvi službeni Svjetski dan zemljišta, Radnici Zavoda su uzeli učešće na Seminaru povodom obilježavanja Svjetskog dana zemljišta u Zenici, a koje je organizovao Institut za zdravlje i sigurnost hrane.

6.4 Provođenje kursa sanitarnog minimuma

U saradnji i po nalogu sanitarne inspekcije gradova/općina je organizirana edukacija zaposlenih koji podliježu obaveznoj edukaciji u skadu sa zakonskom procedurom. Ukupan broj polaznika u 2024. godini je bio 1538 učesnika. Aktivnosti su uključile: kontaktiranje sa zainteresovanim komitentima, posjetu lokacijama; vođenje evidencije i protokola učesnika kursa; izradu i izdavanje certifikata; ispitivanje i testiranje; izradu predavanja i učešće u edukaciji te distribuciju edukativne brošure, testiranje kandidata izradu i izdavanje certifikata o uspješno obavljenom kursu.

6.5 Medicinski otpad

Redovan rad prema Planu o zbrinjavanju medicinskog otpada u Zavodu

- vođenje evidencije o proizvedenom otpadu u Zavodu
- kontaktiranje firmi za odvoz otpada
- izrada mjesečnog izvještaja o količinama proizvedenog otpada

Zajedničkih aktivnosti sa drugim službama:

Provođenje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije

U skladu sa iskazanim potrebama komitenata i zakonom predviđenom dinamikom u izvještajnom periodu 2024.godine su provedene mjere preventivne dezinfekcije , dezinsekcije i deratizacije u 8 objekata sa površinom od 3710 m² i to dezinfekcije (3710 m²) , dezinsekcije (4050 m²) i deratizacije (1600 m²).

Učešće u organizaciji i sprovođenju pripravničkog staža sa drugim službama prema pravilniku o pripravničkom stažu zdravstvenih radnika svih profila

U izvještajnom periodu je organizovan i proveden pripravnički staž prema Pravilniku o pripravničkom stažu zdravstvenih radnika za:

- pripravnički staž za 13 pripravnika visoke stručne spreme (magistri farmacije i doktori stomatolozi) i 110 studenata na kliničkom stažu
- pripravnički staž za 146 pripravnika visoke zdravstvene stručne spreme
- pripravnički staž za 403 pripravnika srednje stručne spreme

Provođenje sanitarnog nadzora nad licima koja podliježu tom nadzoru

- uzimanje uzoraka materijala za terenu (bris grla, bris nosa, uzorak stolice na mikrobiološki pregled)
- dostavljanje sanitarnih knjižica komitentima na terenu nakon obavljenog pregleda i analiza u laboratoriju
- provođenje ljekarskog pregleda lica koja podliježu sanitarnom nadzoru;

Provođenje uzimanje uzoraka koji podliježu analizi u laboratorijama Zavoda

- uzimanje uzoraka materijala za terenu opštine/gradovi Tuzlanskog kantona (uzorci vode za piće, hemodijalizu, bazeni, životne namirnice, brisevi predmeta opšte upotrebe, zrak i dr.) svakodnevno

7. SLUŽBA ZA SANITARNU DIJAGNOSTIKU

U Službi za sanitarnu dijagnostiku, u periodu od 01.01. do 31.12.2024. godine, kontinuirano su se obavljali redovni poslovi iz djelokruga rada službe. U izvještajnom periodu realizovane su sljedeće aktivnosti u službi, a u skladu sa Programom rada Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona za 2024. godinu:

7.1 Broj urađenih analiza u periodu od I do XII mjeseca 2024. godine

Usluge mikrobiološkog laboratorija

Rbr.	Naziv usluge	Broj urađenih uzoraka
01.	Koprokultura na crijevno kliconoštvo	4194
02.	Bakteriološka kontrola aparata za sterilizaciju sa pripremom spora	724
03.	Bakteriološki pregled zraka	130
04.	Bakteriološka analiza brisa predmeta opće upotrebe	49
05.	Bris predmeta koji dolaze u dodir sa hranom i ambalažom	547
06.	Bakteriološki pregled vode/mineralna, flaširana, kupanje/	1661
07.	Bakteriološki pregled sredstava za održavanje higijene, uljepšavanje i sl.	35
08.	Mikroskopski pregled stolice na parazite u nativnom preparatu	4015
09.	Bakteriološka analiza životnih namirnica	1438
10.	Bakteriološki pregled grla	4633
11.	Bakteriološki pregled nosa	4724
12.	Antibiogram kvalitativni	8
13.	Ispitivanje mikrobiološke čistoće prečišćene vode	173
14.	Mikrobiološka čistoća farmaceutskih proizvoda	562
15.	Bakterološki pregled kliničkog materijala	16
16.	Mikrobiološka analiza infektivnog otpada	12

Usluge hemijskog laboratorija

Rbr.	Naziv usluge	Broj urađenih uzoraka
01.	Hemijske analize životnih namirnica	240
02.	Hemijske analize vode za piće	1196
03.	Hemijske analize destilovane vode	22
04.	Hemijske analize slobodnih vodotoka	0
05.	Hemijska analiza vode za kupanje	61
06.	Hemijska analiza vode za ribnjak	0
07.	Analiza pojedinačnih parametara u životnim namirnicama	20
08.	Analiza vode za hemodijalizu	4
09.	Analiza pojedinačnih parametara u vodi za piće	30
10.	Analiza metala AAS-om	0

U okviru zajedničkih aktivnosti „Sanitarni nadzor nad licima koji podliježu nadzoru“ koju realiziraju epidemiološka služba i služba za sanitarnu dijagnostiku pregledano je **4.336 lica**.

U okviru zajedničkih aktivnosti službe za higijenu i ekologiju i službe za sanitarnu dijagnostiku nastavljene su aktivnosti na projektu „Kontrola zdravstvene ispravnosti vode školskih vodovoda“ Laboratorije Službe za sanitarnu dijagnostiku su u mjesecu martu, junu, septembru i decembru analizirale vode iz školskih objekata na području Tuzlanskog kantona.

Za Svjetski dan voda urađene su mikrobiološke i fizičko hemijske analize vode sa javnih česmi na 31 lokaciji Tuzlanskog kantona.

7.2 Aktivnosti vezane za proces akreditacije

Služba za sanitarnu dijagnostiku je akreditovana od 2014 godine prema važećem standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2018 „Opšti zahtjevi za kompetentnost ispitnih i kalibracionih laboratorija“. U izvještajnom periodu od I do XII 2024. godine realizovane su sljedeće aktivnosti koje su vezane za unapređenje uspostavljenog sistema upravljanja (organizacija, sistem upravljanja, kontrola dokumenata, nabavka potrebnog laboratorijskog materijala i opreme, kao i tehnički zahtjevi: osoblje, uslovi smještaja, metode ispitivanja, itd):

- Kontinuirano praćenje domene www.bata.gov.ba i u skladu sa važećim izdanjem dokumenata, vrši se ažuriranje postojeće dokumentacije uspostavljenog sistema upravljanja od strane menadžera za kvalitet;
- Nadzor nad radom i procedurama vezanim za sistem upravljanja (kontinuirano tokom cijele godine);
- Revizija dokumentacije za akreditovani skup akreditacije;
- Izrada dokumentacije za uvođenje metoda analiza u skladu sa međunarodnim standardima;
- Provođenje validacije i verifikacije za metode iz skupa akreditacije;
- Izvršena je provjera kompetentnosti zaposlenika u laboratorijama od strane odgovornog osoblja
- Izvršeno je anketiranje o zadovoljstvu korisnika laboratorijskih usluga, prikupljeni podaci i sistematizovani te sačinjen izvještaj o prikupljenim anketama;
- Izvršeno je testiranje zaposlenika u hemijskom i mikrobiološkom laboratoriju iz oblasti sistema upravljanja; podaci sistematizovani i sačinjen izvještaj;
- Izvršena je edukacija osoblja laboratorija izvođenjem internih seminara i radionica;
- Hemijski laboratorij je ostvario učešće u PT/ILC šemama, za akreditovani skup metoda (voda za piće), kod akreditovanog povajdera prema standardu ISO/IEC 17043 i u skladu sa planom učešća u PT šemi, uz zadovoljavajuće rezultate;
- Mikrobiološki laboratorij je ostvario učešće u PT/ILC šemama, za akreditovani skup metoda (voda za piće), kod akreditovanog povajdera prema standardu ISO/IEC 17043 i u skladu sa planom učešća u PT šemi, uz zadovoljavajuće rezultate;
- Izvršeno je umjeravanje laboratorijske opreme prema utvrđenom planu umjeravanja;
- Pripremljene su specifikacije potrebne opreme, laboratorijskog materijala, pribora, podloga i ostalog, po lot-ovima za potrebe hemijskog i mikrobiološkog laboratorija;
- Izvršena je nabavka hemikalija i reagenasa, certificiranih referentnih materijala, potrošnog laboratorijskog materijala i BAS standarda, a isporuka opreme je u toku;
- Laboratorije su se kontinuirano pripremle za nadzorno ocjenjivanje u svrhu produžavanja akreditacije od strane ocjenjivačkog tijela – BATA

8. SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE

U Službi za zajedničke poslove, u periodu od 01.01.do 31.12.2024. godine, obavljali su se redovni i tekući poslovi iz djelokruga rada službe, koji se obavljaju kontinuirano.

8.1 Administrativni, pravni, kadrovski i opšti poslovi

- Izrada novih i izmjena postojećih opštih akata Zavoda
- Aktivnosti na Kantonalnom i Općinskim sudovima
- Aktivnosti na izradi izvještaja o radu službe
- Aktivnosti u vezi zaštite ličnih podataka
- Učešće u zaključivanju Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga
- Aktivnosti u vezi odrađivanja pripravničkog staža magistara farmacije, visokih zdravstvenih tehničara, kao i srednjih i viših medicinskih tehničara
- Aktivnosti vezane za organ upravljanja - Upravni odbor Zavoda
- Saradnja sa Kantonalnom Poreskom upravom (prijave i odjave radnika)
- Saradnja sa Federalnim Zavodom za zapošljavanje, Biro Tuzla
- Učešće u radu Stručnog vijeća Zavoda
- Kadrovski poslovi
- Poslovi vezani za zaštitu na radu i zaštitu od požara
- Poslovi na vođenju matične evidencije i dosijea radnika
- Aktivnosti vezane za godišnji odmor radnika
- Aktivnosti vezane za zaključivanje ugovora o radu i ugovora o djelu
- Aktivnosti vezane za zaključivanje ugovora o obavljanju specijalizantskog staža
- Poslovi vezani za vođenje arhive
- Učešće u javnim nabavkama roba, usluga i radova
- Učešće na uspostavi kvaliteta zdravstvenih usluga Zavoda
- Sprovođenje unutrašnjeg nadzora u Službi za zajedničke poslove

8.2 Finansijsko - računovodstveni poslovi

- Urađen je godišnji obračun sa računovodstvenim iskazima i obrascima za 2023. godinu;
- Urađen je obračun sredstava u zdravstvu za 2023. godinu za potrebe Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona;
- Urađeni su: godišnji izvještaj za 2023. godinu, tromjesečni, polugodišnji, devetomjesečni izvještaji za 2024. godinu o prihodima i rashodima ostvareni iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja za potrebe Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona;
- Urađeni su izvještaji sa podacima o plaćama i iznosu posebnog doprinosa za 2023. godinu za potrebe Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom;

- Saradnja sa bankama i drugim institucijama u vezi izmirenja obaveza i finansijskog poslovanja;
- Rad pri eksternoj reviziji finansijskih izvještaja za 2023. i 2024. godinu i federalnoj reviziji za 2024. godinu;
- Rad u komisijama za javne nabavke;
- Praćena je realizacija Finansijskog plana za 2024. godinu u skladu sa Planom nabavki i kapitalnih ulaganja za 2024. godinu;
- Praćeno je ostvarenje prihoda i rashoda Zavoda;
- Praćeno je ostvarenje Plana nabavki i realizacija ugovora za javne nabavke;
- Vršeno je prijem knjigovodstvene dokumentacije;
- Vršeno je unos šema obrade knjigovodstvene dokumentacije za evidentiranje poslovnih promjena po vrsti dokumenta;
- Vršena je kontrola, kontiranje i knjiženje u glavnu knjigu ulaznih računa, izlaznih računa, izvoda transakcijskog računa, blagajničkih izvještaja, naloga za knjiženje po raznim osnovama, ugovora o djelu i ostale dokumentacije;
- Vršeno je plaćanje obaveza prema radnicima, obaveza prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu i drugih obaveza;
- Rađeni su zahtjevi i obračuni za refundacije plaća za bolovanje preko 42 dana, porodiljako odsustvo i bolovanje za njegu člana porodice;
- Rađeni su zahtjevi i obračuni za refundacije plaća za sufinansiranje zapošljavanja;
- Rađeni su zahtjevi i obračuni za refundacije isplata za lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa;
- Urađeni su godišnji izvještaji o obračunatim i izmirenim obavezama po ugovorima za obavljanje samostalne djelatnosti za 2023. godinu;
- Rađene su obavijesti o dugu za 2024. godinu i IOS-i za 2023. godinu;
- Vršeni su poslovi na obračunu plaća i ostalih primanja radnika;
- Urađeni i elektronski predati u Poreznu upravu Ispostava Tuzla specifikacije za isplatu plaća radnika i obrasci MIP 1023 za period decembar 2023– novembar 2024. godine nakon isplaćene plaće;
- Urađeni su i elektronski predati u Poreznu upravu Ispostava Tuzla obrasci GIP 1022 za svakog radnika pojedinačno za 2023. godinu;
- Urađeni su i predati obrasci RAD1 mjesečni za 2024. godinu nakon isplaćene plaće;
- Izrada Poreznog bilansa za 2023. godinu;
- Rađeni su poslovi na uspostavi FUK-a;
- Urađen izvještaj o ukupnoj količini i naplaćenom novcu po prodaji materijala za reciklažu;
- Vršeno blagajničko poslovanje u skladu sa Pravilnikom o blagajničkom poslovanju;
- Vršeno fakturisanje usluga na osnovu naloga za fakturisanje pravnim i fizičkim licima;
- Obrada i knjiženje eksternih i internih knjigovodstvenih isprava;
- Urađeni su obračuni amortizacije za godišnji obračun za 2023. godinu i kvartalni za 2024. godinu;
- Vršeni su i ostali redovni računovodstveni poslovi.

8.3 Poslovi javne nabavke

- sačinjen godišnji plan nabavke, roba, usluga i radova za sve službe Zavoda, na osnovu dostavljenih potreba istih, a u skladu sa donešenim Finansijskim planom za 2024. godinu,
- vršene pripreme kompletne tenderske dokumentacije i druge dokumentacije za provođenje postupaka javnih nabavki roba, usluga i radova u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i utvrđenim Planom nabavki za 2024. godinu,
- provedeni postupci javne nabavke u skladu sa Planom nabavki za 2024. godinu i potrebama Zavoda,
- objavljivana obavještenja o nabavci u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima i utvrđenim Planom nabavki za 2024. godinu,
- organizovan rad komisija za provođenje postupaka javne nabavke,
- vršena izrada zapisnika, odluka i ugovora o nabavci sa izabranim dobavljačima roba, izvršiocima usluga i izvođačima radova,
- vršeno dostavljanje izvještaja Agenciji za javne nabavke o provedenim postupcima javne nabavke u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima,
- vršeno redovno praćenje objavljenih postupaka javne nabavke i učešće u javnim nadmetanjima te sačinjavanje ponuda u postupcima nabavke po dostavljenim pozivima od strane potencijalnih korisnika usluga Zavoda.

8.4 Tehnički poslovi

- Redovno su se obavljali poslovi vozača, održavanje voznog parka Zavoda, poslovi vezani za tehničku ispravnost vozila, registraciju, osiguranje vozila kao i kurirski poslovi;
- Redovno održavanje objekta, opreme;
- vršen kontinuirani obilazak zgrade Zavoda po spratovima, kao i otklanjanje svih kvarova koji su zatečeni;
- Vršena je kontrola svih električnih aparata u Zavodu, čišćenje i otklanjanje kvarova na istim kao i pregled i zamjena električne rasvjete;
- Vršene su popravke i održavanje sitnog i kancelarijskog inventara;
- Vršeno je krećenje prostorija Zavoda;
- Vođeno je redovno skladište kancelarijskog materijala, sredstava za higijenu, HTZ opreme, guma i skladište medicinskog otpada;
- Vršeno je redovno održavanje higijene svih prostorija u Zavodu;
- vršeno je redovno pranje laboratorijskog posuđa;
- Vršeno je redovno zbrinjavanje medicinskog i ostalog otpada;
- Izvršene su neophodne popravke na uređajima za autoklaviranje u sanitarnoj dijagnostici.

8.5 Kontinuirana edukacija

U periodu I-XII 2024. godine u Zavodu za javno zdravstvo kontinuirana edukacija zdravstvenih radnika, saradnika i nezdravstvenih radnika, predviđena Planom obrazovanja i stručnog usavršavanja za **2024.** godinu u smislu prisustvovanja na stručnim i naučnim skupovima, seminarima:

1. Učešće na interaktivnom online seminaru na temu "Godišnji obračun za 2023 i primjena novih propisa" održan dana 25.01.2024. godine.
2. Učešće na interaktivnom online seminaru na temu "Porez po odbitku, PDV tretman domaćih i INO usluga, izmjene i dopune Pravilnika o poreznoj rezidentnosti, konsolidacija finansijskih izvještaja..." održan dana 23.04.2024. godine.
3. Učešće na interaktivnom online seminaru "Izmjene i dopune zakona o radu, novi pravilnik o poreznim prijavama, izmjene i dopune pravilnika o porezu na dohodak i porezu na dobit..." održan dana 20.06.2024. godine,
4. Učešće na interaktivnom online seminaru na temu "Novine u javnom sektoru", održan dana 17.07.2024. godine.
5. Učešće na simpozijumu "Cirkularna ekonomija i održivi razvoj-stanje i perspektive" održan od 26.09.-28.09.2024. godine.
6. Učešće seminaru na temu "Napredna rješenja u kancelarijskom i arhivskom poslovanju: unapređenje procesa i primjena praktičnih metoda za efikasniji rad u budućnosti", održan dana 09.-11. 10.2024. godine.
7. Učešće na interaktivnom online seminaru na temu "Računovodstveno i menadžersko izvještavanje, primjena izmjena i dopuna zakona o javnim nabavkama u BiH, primjena propisa iz oblasti radno-pravnih odnosa i ostali novi propisi", održan dana 13.11.2024. godine.
8. Učešće na interaktivnom online seminaru na temu "Provođenje predbilansnih i pripremnih radnji za sačinjavanje finansijskih izvještaja i godišnjeg obračuna za 2024. Godinu, inventarisanje kod privrednih društava... primjena novih poreznih i drugih propisa", održan dana 19.12.2024. godine.

8.6 POSLOVI SAMOSTALNOG IZVRŠIOCA

8.6.1 Informatički poslovi

- U toku 2024 godine, rađeno je na kontinuiranom održavanju računarske i mrežne opreme, te uređajima za čuvanje sigurnosnih kopija podataka, nadogradnjama informacionog sistema Zavoda, operativnih sistema i aplikativnog softvera, te nadogradnja verzije antivirusne zaštite. Urađeni su servisi određenog dijela računarske opreme, te servis uređaja besprekidno napajanje te čišćenje i preventivni pregledi klima uređaja u server Sali. Urađena je djelimična rekonstrukcija pasivne mrežne infrastrukture u kancelarijama gdje je došlo do izmjene rasporeda, namještaja ili je povećan broj izvršilaca.
- Urađeno je proširenje mogućnosti informacionog sistema implementacijom porogramskog modula „Plan i analiza poslovanja“ koji omogućava praćenje realizacije finansijskog plana i plana nabavki knjiženjem

promjena u poslovnim knjigama. Urađena su podešenja bilansnih pozicija, unos finansijskog plana i plana nabavki sa svim izmjenama, kompletan modul je testiran i potpuno je funkcionalan. Tokom godine smo radili dodatna podešenja kako smo uviđali nove mogućnosti praćenja prihoda i rashoda. Kreirali smo izvještajne tabele sa detaljnim prikazom stanja pojedinih stavki finansijskog plana i plana nabavki.

- Zajedno sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona, a u sklopu projekta informatizacije zdravstvenog sistema na području TK, radili smo na izradi softverskog rješenja za prikupljanje podataka o radnicima zaposlenim u javnim zdravstvenim ustanovama, apotekama i privatnim zdravstvenim ustanovama na području TK a koje imaju ugovor sa ZZO, te Ministarstva zdravstva. Pored samog učešća u kreiranju projektnog zadatka za izradu softvera, prikupili smo obimne podatke za preko tri hiljade radnika, te izvršili struktuiranje podataka i importovali ih u jedinstvenu aplikaciju koju će u konačnici koristiti za kreiranje kadrovski politika, lakše praćenje opterećenosti kadrova, kretanje istih kroz sistem, planiranje specijalizacija, te kreiranje zdravstvenih politika.
- Kreiran je projektni zadatak, izvršeno testiranje i implementacija dorade informacionog sistema koje se odnose na metod obračuna bolovanja i pripreme dokumentacije za refundiranje zarada u vrijeme privremene spriječenosti za rad. U registre smo uveli nove vrste zarada koje se odnose na zarade koje se refundiraju u skladu sa Pravilnikom o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona. Izvršene su sve potrebne konfiguracije prosjeka, načina utvrđivanja osnovica, te podešenja vezano za doprinose i bilansne pozicije. U ovoj fazi vršimo unos zarada i obračun plata koji sadrže nove zarade, te će nakon 6 mjeseci, sistem moći automatski vršiti utvrđivanje osnovice za obračun refundacije, razdvojiti oporezovani i neoporezovani dio plate u skladu sa utvrđenom osnovicom, te kreirati zahtjeve za refundaciju na propisanim obrascima.
- Urađen je redovni godišnji servis serverske i mrežne opreme, što podrazumjeva gašenje, rastavljanje i fizičko čišćenje opreme (ispuhivanje prašine) i zamjenu dotrajalih komponenti, te instalaciju novih verzija sistemskog softvera i rekonfiguraciju uređaja.

8.6.2 Poslovi zaštite na radu

- Rađeni su šestomjesečni pregledi ispravnosti aparata za početno gašenje požara i hidrantske mreže, te ispitivanje aktivnog sistema vatrodojave.
- Izvršena je godišnja kontrola sigurnosnih ventila za 3 (tri) autoklava.
- Urađena je obuka radnika za rukovanje lako zapaljivim gasovima za 2 radnika hemijskog laboratorija.
- Rađena je kontrola električnih instalacija u objektu Zavoda.
- Rađeni su periodični ljekarski pregledi za radnike na radnim mjestima sa povećanim rizikom i radnike koji obavljaju DDD poslove, te sistematske ljekarske preglede za ostale radnike Zavoda.

8.7 RADNICI

Od ukupnog broja radnika na neodređeno vrijeme radnici visoke stručne spreme zastupljeni su sa 53,13 % (tabela 1).

Tabela 1. Kvalifikaciona struktura radnika na neodređeno vrijeme na dan 31.12.2024. godine

Godina	VSS	SSS	KV	PK	Ukupno
2024	34	21	3	2	60

Stručna struktura radnika u okviru kvalifikacione podjele determinisana je specifičnošću sadržaja rada unutar organizacionih jedinica Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

U Zavodu je na neodređeno zaposleno 34 radnika VSS spreme od čega:

- 12 doktora medicine od kojih je 10 specijalista,
- 1 specijalista zdravstvene statistike i informatike,
- 1 magistar poslovne administracije,
- 1 diplomirani pravnik,
- 1 bachelor prava,
- 1 diplomirani ekonomista,
- 2 bachelora ekonomije,
- 1 diplomirani elektroinženjer,
- 2 diplomirana inženjera tehnologa,
- 2 diplomirana sanitarna inženjera,
- 3 bachelora sanitarnog inženjeringa,
- 6 medicinskih tehničara VSS,
- 1 profesor biologije.

Struktura radnika SSS spreme (21) je sljedeća:

- 11 zdravstvenih tehničara,
- 4 laboratorijska tehničara,
- 1 hemijski tehničar,
- 1 farmaceutski tehničar
- 2 ekonomska tehničara,
- 2 radnika sa završenom gimnazijom.

Struktura tehničkog osoblja (5) je sljedeća:

- 3 KV,
- 2 PK.

Na dan 31.12.2024. godine u Zavodu je u radnom odnosu na određeno vrijeme zaposleno 4 radnika i to:

- doktor medicine
- 1 medicinski tehničar VSS
- 1 zdravstveni tehničar
- 1 ekonomski tehničar

Tabela 2. Ukupan broj radnika na neodređeno vrijeme na dan 31.12.2024. godine u Zavodu za javno zdravstvo prema profilima

Profil kadra	Broj radnika	% učešće u ukupnom broju radnika
Dr medicine specijalisti	10	16,67
Dr medicine	2	3,33
Dr medicine ukupno	12	20,00
Zdravstveni tehničari VSS	6	10,00
VSS zdravstvenog usmjerenja	5	8,33
Zdravstveni tehničari SSS	16	26,67
Ukupno zdravstvenih radnika	39	65,00
Zdravstveni saradnici specijalisti	1	1,67
Zdravstveni saradnici	6	10,00
Ukupno zdravstveni saradnici	7	11,67
Nezdravstveni radnici	14	23,33
UKUPNO RADNIKA	60	100,00

U skladu sa tabelom 2., ukupan broj zdravstvenih radnika je 39, što je 65 % od ukupnog broja zaposlenih radnika na neodređeno vrijeme u Zavodu. Odnos između broja zdravstvenih radnika, zdravstvenih saradnika i nezdravstvenih radnika na neodređeno vrijeme iznosi 65 % : 11,67 % : 23,33 %.

8.8 PODACI O PLAĆAMA

Prosječna isplaćena neto plaća u u 2023. godini KM 1.812., a u 2024. godini KM 2.030.

Tabela 1. Neto plaće prema kvalifikacionoj strukturi zaposlenih

Stručna sprema	2023	2024	Index
VSS	998.503	1.086.668	109
SSS	317.823	381.371	120
KV	34.955	25.200	72
PK	18.608	17.264	93
Ukupno:	1.369.889	1.510.503	110
Najviša isplaćena neto plaća	3.889	4.242	109
Najniža isplaćena neto plaća	693	676	98

Troškovi neto plaća u 2024. godini su veći u odnosu na 2023. godinu za 10%.

Tabela 2. Isplaćene naknade radnicima u 2024. godini

Ostale naknade zaposlenim	2023	2024	Index
Topli obrok	152.309	170.949	112
Prevoz na posao i s posla	45.857	49.222	107
Regres za godišnji odmor	37.839	41.613	110
Naknada za praznik	22.190	24.065	108
Naknada za slučaj bolesti i smrti	3.831	4.883	127
Otpremnina za odlazak u penziju	17.503	14.819	0
Ostala oporeziva primanja	73.190	0	0
Neoporeziva pomoć po Uredbi vlade FBiH	0	226.340	0
Ukupno:	352.719	531.891	151

Troškovi naknade za topli obrok u 2024. godini su veći u odnosu na 2023. godinu za 12%. Isplata naknade za topli obrok vrši se u skladu sa članom 174. Pravilnika o radu Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

Troškovi naknade za prevoz na posao i sa posla u 2024. godini su veći u odnosu na 2023. godinu za 7%. Isplata naknade za prevoz na posao i sa posla u 2024. godini vrši se u skladu sa članom 175. Pravilnika o radu Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

Pravo na naknadu za regres za godišnji odmor za 2024. godinu ostvario je 61 radnik. Regres za godišnji odmor za 2024. godinu isplaćen je u skladu sa članom 176. Pravilnika o radu Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona.

Isplata ostalih naknada radnicima je izvršena u skladu sa važećim Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak, Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o radu Zavoda za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona i Uredbi o isplati pomoći od strane poslodavca .

8.8.1 FIZIČKI OBIM PROIZVODNJE, USLUGA I IZVRŠENIH POSLOVA

Izvještaj o fizičkom obimu usluga i izvršenih poslova je sastavni dio ovog izvještaja.

8.8.2 FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

8.8.2.1 PRIHODI I RASHODI

Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona u 2024. godini ostvario je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 47.202. KM.

U 2024. godini ostvaren je ukupan prihod od 3.555.335. KM iskazano kroz strukturu prihoda kako slijedi:

Tabela broj 3. Struktura ostvareni / planirani prihodi

R/br	E K O D	OPIS	Ostvareno 01.01.- 31.12.2023	Ostvareno 01.01.- 31.12.2024	Index 2024/2023	Učešće u ukupnom prihodu	Ostvareno 01.01.- 31.12.2024	Planirano 01.01.- 31.12.2024	Index Ostvareno/Pl anirano
1	621	Prihodi od prodaje usluga	3.068.809	3.365.441	109,67	94,66	3.365.441	3.349.677	100,47
2	652	Prihodi od donacija	53.254	46.539	87,39	1,31	46.539	36.500	127,50
3	655	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	158.488	133.814	84,43	3,76	133.814	136.902	97,74
4	659	Ostali prihodi po drugim osnovama	4.959	2.155	43,46	0,06	2.155	8.714	24,73
5	661	Prihodi od kamata	529	0	0,00	0,00	0	0	0,00
6	67	Ostali prihodi i dobici	11.641	7.386	63,45	0,21	7.386	7.436	99,33
		UKUPNO:	3.297.680	3.555.335	107,81	100,00	3.555.335	3.539.229	100,46

Iznos stavke pod r.br. 1.ek.kod 621-Prihodi od prodaje usluga sastoji se iz:

		2023	2024
1.	Prihod od ZZO TK	KM 2.665.984	KM 2.922.446
2.	Prihodi mikrobiološkog laboratorija	KM 282.532	KM 222.656
3.	Prihodi hemijskog laboratorija	KM 76.000	KM 81.292
4.	Prihodi službe za epidemiologiju	KM 44.293	KM 139.047
5.	Prihodi službe za higijenu	KM 0	KM 0
6.	Prihodi službe za soc.med.i org.zdr.zašt.	KM 0	KM 0
	Ukupno:	KM 3.068.809	KM 3.365.441

Iznos stavke pod r.br. 3.ek.kod 655-Prihodi od namjenskih izvora finansiranja sastoji se iz:

		2023	2024
1.	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	KM 339	KM 0
2.	Prihod od ZZO TK-vaccine, serumi	KM 158.149	KM 133.814
	Ukupno:	KM 158.488	KM 133.814

Iznos stavke pod r.br. 4. ek.kod 659-Ostali prihodi po drugim osnovama sastoji se iz:

			2023		2024
1.	Prihodi-specijalizacije	KM	4.904	KM	2.100
2.	Ostali poslovni prihodi	KM	55	KM	55
	Ukupno:	KM	4.959	KM	2.155

Iznos stavke pod r.br. 6. ek.kod 67-Ostali prihodi sastoji se iz:

			2023		2024
1.	Prihodi od prodaje vozila	KM	0	KM	6859
2.	Prihodi od prodaje otpadaka	KM	185	KM	188
3.	Naplaćena potraživanja-sudske takse	KM	1.085	KM	0
4.	Naplaćena otpisana potraživanja od kupaca	KM	1.525	KM	50
5.	Ostali prihodi	KM	69	KM	289
	Ukupno:	KM	2.864	KM	7.386

Ostvareni prihodi u 2024. godini su veći u odnosu na ostvarene u 2023. godini za 7,81 %, i veći u odnosu na planirane u 2024. godini za 0,46 %.

Stavka prihoda r.br. 1. ek.kod 621 - Prihodi od prodaje usluga-Ostvareni prihodi u 2024. su veći od planiranih u 2024. godini za 0,47 %. U iznos stavke ukalkulisano je KM 24.353. prihoda od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona po Ugovoru o pružanju usluga iz javnozdravstvene djelatnosti za 2024. godinu, a uplaćeno je dana 09.01.2025. godine.

Stavka prihoda r.br. 2. ek.kod 652 - Prihodi od donacija- Ostvareni prihodi u 2024. godini su veći od planiranih u 2024. godini za 27,50% (sadrži dio koji se odnosi na amortizaciju stalnih sredstava-sučeljavanje prihoda i rashoda).

Stavka prihoda r.br. 3. ek.kod 655 – Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja- Ostvareni prihodi u 2024. godini su manji od planiranih u 2024. godini za 2,26 %.

U 2024. godini ostvaren je ukupan rashod u iznosu od KM 3.508.133. iskazano kroz strukturu rashoda kako slijedi:

Tabela broj 4. Struktura planirani / ostvareni rashodi

R/B	EK. KOD	OPIS	OSTVARENO 01.01.- 31.12.2023	OSTVARENO 01.01.- 31.12.2024	INDEX 2024/2023	UČEŠĆE U UK.RASH.	OSTVAREN O 01.01.- 31.12.2024	PLANIRAN O 01.01.- 31.12.2024	INDEX OSTV./ PLAN.
1	511	Utrošene sirovine i materijal	245.548	195.405	79,58	5,57	195.405	192.068	101,74
2	512	Utrošena energija i gorivo	42.604	45.247	106,20	1,29	45.247	46.500	97,31
3	513	Utrošeni rezervni dijelovi	4.315	2.563	59,40	0,07	2.563	4.000	64,08
4	514	Troškovi sitnog inventara,HTZ opreme i auto guma	1.729	6.357	367,67	0,18	6.357	6.760	94,04
5	520	Troškovi plaća	2.197.823	2.386.804	108,60	68,04	2.386.804	2.403.888	99,29
6	523	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	5.271	13.113	248,78	0,37	13.113	14.000	93,66
7	524	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	363.709	546.864	150,36	15,59	546.864	546.498	100,07
8	527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	11.042	13.479	122,07	0,38	13.479	13.550	99,48
9	529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	34.535	2.775	8,04	0,08	2.775	3.000	92,50
10	532	Troškovi usluga održavanja	50.121	33.405	66,65	0,95	33.405	33.700	99,12
11	533	Troškovi zakupa prostora	12.150	16.054	132,13	0,46	16.054	16.100	99,71
12	535	Troškovi reklame i sponzorstva	2.186	0	0,00	0,00	0	0	0,00
13	536	Troškovi istraživanja	9.912	1.957	19,74	0,06	1.957	2.050	95,46
14	539	Troškovi ostalih usluga	14.439	14.239	98,61	0,41	14.239	15.120	94,17
15	540	Amortizacija	108.319	108.631	100,29	3,10	108.631	111.620	97,32
16	547	Troškovi rezervisanja za naknade i dr.beneficije radnika	37.006	33.728	91,14	0,96	33.728	34.000	99,20
17	550	Troškovi neproizvodnih usluga	20.362	14.446	70,95	0,41	14.446	15.040	96,05
18	551	Troškovi reprezentacije	4.808	3.788	78,79	0,11	3.788	4.000	94,70
19	552	Troškovi premija osiguranja	7.266	8.752	120,45	0,25	8.752	9.000	97,24
20	553	Troškovi platnog prometa	3.220	3.680	114,29	0,10	3.680	3.700	99,46
21	554	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	18.485	18.905	102,27	0,54	18.905	20.100	94,05
22	555	Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina	24.064	24.880	103,39	0,71	24.880	27.535	90,36
23	559	Ostali nematerijalni troškovi	8.621	8.731	101,28	0,25	8.731	9.000	97,01
24	578	Rashodi po osnovu ispr.vrij.i otpisa potraživanja	2.298	0	0,00	0,00	0	4.000	0,00
25	579	Rashodi na zalihamaterijala i robe i ostali rashodi	714	911	127,59	0,03	911	1.000	91,10
26	58	Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava	0	1.960	0,00	0,06	1.960	1.000	196,00
27	59	Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina	1.440	1.459	0,00	0,04	1.459	2.000	72,95
		UKUPNO:	3.231.987	3.508.133	108,54	100,00	3.508.133	3.539.229	99,12

Ostvarenje rashoda u 2024. godini je bilo u okviru planiranih po Finansijskom planu za 2024. godinu.

Ostvareni rashodi u 2024. godini su veći u odnosu na ostvarene u 2023. godini za 8,54 %, a manji u odnosu na planirane u 2024. godini za 0,88%.

U stavku pod r.br.5. ekon.kod 520 – Troškovi plaća ukalkulisana je obračunata obaveza po osnovu plaće za decembar 2024. godine u iznosu od KM 211.527., a isplata je izvršena 10.01.2025. godine.

U stavku pod r.br.7. ekon.kod 524 – Troškovi ostalih primanja zaposlenih ukalkulisana je obračunata obaveza za decembar 2024. godine po osnovu naknade za topli obrok u iznosu od KM 17.291., naknada za prevoz na posao i sa posla u iznosu od KM 5.292.

Struktura stalnih sredstava iskazana po knjigovodstvenoj vrijednosti 31.12.2024. godine je sljedeća:

R/br	Stalna sredstva	Sadašnja vrijed.	Ispravka vrijed.	Učešće u uk.imovini	Stepen amortiz.
1	Zemljište	102.672	0	12,33%	0,00%
2	Građevinski objekti	387.916	654.694	46,59%	62,79%
3	Oprema i namještaj	312.270	1.247.277	37,51%	79,98%
4	Ostala materijalna sredstva knjige	9.125	0	1,10%	0,00%
5	Nematerijalna sredstva	20.599	99.711	2,47%	0,00%
	Ukupno:	832.582	2.001.682	100,00%	70,62%

Amortizacija je obračunata u skladu sa propisanim najviše porezno dopustivim stopama koje su se kretale kako slijedi:

1. Građevinski objekti 1,50 %
2. Medicinska oprema 14,30 %
3. Ostala oprema od 7,00 do 20,00 %
4. Transportna sredstva 15,50 %
5. Nematerijalna sredstva od 20,00 do 33,30 %

Otpis sitnog inventara i HTZ opreme vrši se metodom 100 %-og otpisa tj. prilikom stavljanja u upotrebu.

U 2024. godini ulaganja u stalna sredstva su iznosila KM 142.637., a odnose se na sljedeće:

R/br	Ek. Kod	KAPITALNA ULAGANJA	Plan 2024	Ostvarenje na dan 31.12.2024.	Index
1	0	Adaptacija i rekonstrukcija	150.000	0	0,00
2	0	Laboratorijska oprema	50.000	28.225	56,45
3	0	Medicinska oprema	35.000	20.096	57,42
4	0	Ostala oprema	7.000	2.657	37,96
5	0	Namještaj	7.000	2.587	36,96
6	0	Informatička oprema	15.000	14.998	99,99
7	0	Licence	3.000	2.073	69,11
8	0	Vozila	0	72.000	0,00
		Ukupno:	267.000	142.637	53,42

8.8.3 IMOVINA, KAPITAL I OBAVEZE

Tabela 5. Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda

AOP	Pozicija	Iznos u KM	
		2024	2023
	IMOVINA		
O01	Dugoročna imovina	830.622	757.185
O02	Nekretnine, postrojenja i oprema	810.023	728.745
O03	Zemljište	102.672	102.672
O04	Građevinski objekti	387.916	403.555
O05	Postrojenja, oprema i namještaj	232.168	187.208
O06	Transportna sredstva	78.142	26.185
O07	Ostala dugoročna materijalna imovina	9.125	9.125
O15	Nematerijalna imovina	20.599	28.440
O17	Koncesije, patenti, licence i druga prava	2.859	6.189
O18	Ostala nematerijalna imovina	17.740	22.251
O36	Kratkoročna imovina	3.456.133	3.399.992
O37	Zalihe	111.794	44.927
O38	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	111.794	44.927
O45	Potraživanja od kupaca	63.708	53.230
O47	Kupci u zemlji	63.708	53.230
O57	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.244.499	3.194.622
O59	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	36.132	107.213
O60	UKUPNO IMOVINA	4.286.755	4.157.177
O61	VANBILASNA EVIDENCIJA	22.939	21.057
O62	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA	4.309.694	4.178.234
	KAPITAL		
108	Rezerve	82.398	82.398
110	Ostale rezerve	82.398	82.398
115	Dobit	3.168.711	3.121.509
116	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	3.121.509	3.055.816
117	Dobit tekućeg perioda	47.202	65.693
121	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva	3.251.109	3.203.907
123	UKUPNO KAPITAL	3.251.109	3.203.907
	OBAVEZE		
124	Dugoročne obaveze	656.826	607.703
130	Odgođeni prihod	391.972	376.577
131	Rezervisanja	264.854	231.126
134	Kratkoročne obaveze	378.820	345.567
135	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	53.565	21.329
136	Obaveze prema dobavljačima	46.584	16.952
137	Ugovorne obaveze	6.981	4.377
144	Odgođeni prihod	73.191	51.212
147	Ostale obaveze uključujući i razgraničenja	252.064	273.026
148	UKUPNO OBAVEZE	1.035.646	953.270
149	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE	4.286.755	4.157.177
150	VANBILASNA EVIDENCIJA	22.939	21.057
151	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA	4.309.694	4.178.234

Tabela 6. Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period

AOP	Pozicija	Iznos u KM	
		2024	2023
	BILANS USPJEHA		
201	Prihodi iz ugovora sa kupcima	3.365.441	3.068.809
206	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	3.365.441	3.068.809
209	Prihodi od pruženih usluga	3.365.441	3.068.809
214	Ostali prihodi i dobici	189.894	228.871
215	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine	6.859	
243	Prihodi od prodaje materijala, neto	188	185
244	Viškovi i ostala usklađivanja zaliha		
247	Finansijski prihodi		529
248	Prihodi od kamata		529
251	Ostali prihodi i dobici	182.847	228.157
252	Ukupno prihodi	3.555.335	3.297.680
253	Poslovni rashodi	3.470.061	3.190.530
256	Troškovi sirovina i materijala	204.325	251.592
257	Troškovi energije i goriva	45.247	42.604
258	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2.963.035	2.612.381
259	Bruto plaće zaposlenih	2.180.234	2.197.823
260	Ostale naknade zaposlenih	766.547	368.980
261	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	16.254	45.578
262	Amortizacija	108.632	108.319
263	Nekretnine, postrojenja i oprema	95.451	95.180
266	Nematerijalna imovina	13.181	13.139
269	Troškovi primljenih usluga	80.101	109.170
270	Ostali poslovni rashodi i troškovi	68.721	66.464
271	Ostali rashodi i gubici	38.072	41.457
272	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine	1.960	312
273	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	1.960	312
287	Gubici od finansijske imovine		
288	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		
298	Troškovi rezervisanja, neto	33.728	37.006
301	Manjkovi i ostala negativna usklađivanja zaliha		
304	Finansijski rashodi	14	
305	Rashodi od kamata		
306	Neto negativne kursne razlike	14	
308	Ostali rashodi i gubici	2.370	4.139
309	Ukupno rashodi	3.508.133	3.231.987
310	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	47.202	65.693
319	Dobit iz redovnog poslovanja	47.202	65.693
322	Dobit	47.202	65.693
339	UKUPNI REZULTAT	47.202	65.693

U skladu sa članom 5. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, broj 15/21) i članom 10. Pravilnika o metodologiji za provođenje formalno-pravne, računске i logičke kontrole finansijskih izvještaja (Službene novine FBiH, broj 103/18; 93/19; 76/20) Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona se razvrstava u srednja pravna lica.

U skladu sa članom 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, broj 15/21) Zavod je obavezan prezentirati svoje finansijske izvještaje kroz bilans stanja-Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, bilans uspjeha-Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, izvještaj o gotovinskim tokovima, izvještaj o promjenama u kapitalu i bilješke uz finansijske izvještaje koje predaje Finansijsko-informatičkoj agenciji F BiH na obradu i kontrolu.

- **8.8.4 POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA**

- **8.8.4.1 POTRAŽIVANJA**

Potraživanja na dan 31.12.2024. godine iznose KM 98.035., a sastoje se iz:

1. potraživanja od kupaca u iznosu od KM 59.360.;
2. sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u iznosu od KM 4.348.;
3. potraživanja po ugovoru sa Zavodom zdravstvenog osiguranja TK u iznosu od KM 24.353.;
4. potraživanja za refundaciju naknada plaća za bolovanje preko 42 dana od Zavoda zdravstvenog osiguranja TK u iznosu od KM 4.274.;
5. potraživanja za sufinansiranje zapošljavanja ZZO TK u iznosu od KM 2.700.;
6. potraživanja za sufinansiranje zapošljavanja-Služba za zapošljavanja TK u iznosu od KM 3.000.;

Potraživanja po Ugovoru o pružanju usluga iz javnozdravstvene djelatnosti za 2024. godinu sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona u iznosu od KM 23.353. naplaćena su u mjesecu januaru 2025. godine.

Kupci koji najznačajnije učestvuju u strukturi prihoda su: Veterinarski laboratorij "MULTILAB" d.o.o. Tuzla, JP Vodovod i kanalizacija Tuzla, JP Vodovod i kanalizacija Banovići, JP Vodovod i kanalizacija Kalesija, Komunalac d.o.o. Odžak, PTU YIMOR d.o.o. Domaljevac; JZU Dom zdravlja Kalesija, JZU Dom zdravlja Čelić, JZU Dom zdravlja Sapna, JZU Dom zdravlja Teočak, JZU UKC Tuzla, JU Univerzitet Tuzla, MELLAIN d.o.o. Tuzla, DD Pivara Tuzla, DM drogerie makt doo Sarajevo, Edo-Slad d.o.o. Gračanica, "QUADRO PLUS" d.o.o. Lukavac, Pannonika JKP d.o.o. Tuzla, Mlin i Pekara DD Ljubače, Mlin Nezić d.o.o. Gradačac, Majevisa DD Tvornica Corn flips Srebrenik, Zemljoradnička zadruga "Insieme" Bratunac, Robot general Trading d.o.o. Sarajevo, Rudnik krečnjaka Vijenac Lukavac, Piemonte d.o.o. Tuzla, Holdina d.o.o. Sarajevo, Energopetrol dd Sarajevo, G-Petrol d.o.o. Sarajevo, Zada Pharmaceuticals Lukavac, MIZ Tuzla, Mama Mia No 1 Lukavac, UR Restoran Mama Mia Origins" Tuzla, "HO MFS-EMMAUS" Doboj Istok, i dr.

8.8.4.2 OBAVEZE

Neizmirene obaveze na dan 31.12.2024. godine iznose KM 298.648., a odnose se na:

1. obaveze prema dobavljačima u iznosu od KM 46.584.;
2. obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih za decembar 2024. KM 241.906.;
3. ostale obaveze KM 10.158.;

Plaćanje obaveza prema dobavljačima vršeno je po dospijeću plaćanja računa. Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih za mjesec decembar 2024. godine i ostale obaveze izmirene su u mjesecu januaru 2025. godine.

8.8.5 RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

8.8.5.1 PRIHODI

Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona ostvaruje prihode iz sljedećih izvora:

1. finansiranje iz sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona,
2. pružanja usluga pravnim i fizičkim licima,
3. ostali prihodi.

Prihodi po osnovu finansiranja iz sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona u bilansu uspjeha su prihodi mjerljivi i priznati u iznosu uplaćenom po osnovu Ugovora o pružanju usluga iz javnozdravstvene djelatnosti za 2024.godinu.

Prihodi od pružanja usluga pravnim licima su mjerljivi i priznati u iznosima ispostavljenih faktura, a priznati prihodi od pružanja usluga fizičkim licima su naplaćeni putem blagajne.

Ostali prihodi su prihodi koji su priznati u stvarno naplaćenom iznosu kao potraživanja po raznim osnovama i prihodi od donacija (dio koji se odnosi na amortizaciju stalnih sredstava).

8.8.5.2 RASHODI

Priznavanje rashoda vršeno je istovremeno i sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja sredstava, bez obzira da li su plaćeni ili ne, što znači da su svi rashodi koji su nastali i koji se odnose na obračunski period priznati u bilansu uspjeha.

Rashodi se priznaju na osnovu direktne povezanosti između nastalih troškova i specifičnih stavki prihoda, po principu sučeljavanja prihoda i rashoda (donacije-dio koji se odnosi na amortizaciju stalnih sredstava).

8.8.5.3 MATERIJALNA SREDSTVA

Stavke materijalnih sredstava iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju.

8.8.5.4 POTRAŽIVANJA OD KUPACA

Potraživanja od kupaca su mjerljiva i priznata u iznosima ispostavljenih, a neplaćenih faktura.

8.8.5.5 DUGOROČNA REZERVISANJA I RAZGRANIČENJA

Rezervisanja obuhvataju izdatke za troškove i rizike, razgraničenja obuhvataju izdatke vezane za donacije, a koji će se realizovati u narednom periodu.

Broj: 01-450-1/25
Tuzla, 08.04.2025. godine

DIREKTOR

Prim.dr.med. Majda Sarihodžić
MA menadžmenta